"ఆల్విటాల్"

నరముల దౌర్బల్యము, రక్తపుష్టి
జీర్ణశక్తి కలిగించి నూతనతేజస్సు
నొసంగును.

220 మి. లీ. రూ 5-90 లు
450 మి. లీ. రూ 10-90 లు

అన్ని మందుల షాపులలోను దొరకును
కోరినవారికి కేటలాగు ఉచితం.

ఏ. యస్. ఫార్మా
రాయాజీవీధి - నెల్లూరు

జమీన్ రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరి వెంకట్రామానాయుడుగారు

సంపుటి 46 | సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి | సంచిక 2

"OLUCEM"
(ఓలూసెమ్)

వాటర్‌ప్రూఫ్ సిమెంటు పెయింట్
మీ యింటిగోడలకు రంగు రంగుల
ఓలూసెమ్ వేయండి అందంగానూ
వుంటుంది. గోడలోనికి చెమ్మను చేర
నివ్వదు. తయారుచేయువారు:

శోభన్ పెయింట్సు
శోభన్ నగర్ :: నెల్లూరు-3.
ఫోన్ : 506

ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్ష కార్యదర్శులు: ఒకరు కాంగ్రెస్ అభ్యర్థిని ఎదిరించినవాడైతే, వేరొకరు కాంగ్రెస్ సంస్థనే ఎదిరించినవాడు!

తిరుగుబాటే నాయకత్వానికి అర్హత!

బ్రహ్మానందరెడ్డిగారిని గౌరవించి, వారివర్గాన్ని ఛిన్నాభిన్నం చేయడమేనా కేంద్రం ఎత్తుగడ?

(మా హైదరాబాదు విలేఖరి)

వచ్చేవారంలో, ఏడాదిన్నర తర్వాత మళ్లీ ఉభయ శాసనసభలు సమావేశమవుతాయి. షష్ఠ్యాత్ర పథకానికి ఆమోదం తెలపడం; రాష్ట్రంలో ఆర్థిక, రాజకీయ పరిస్థితిపై గవర్నరు సంయుక్త సమావేశంలో చేసిన ప్రసంగంపై చర్చ - యీ రెంటిలోనూ విభిన్న దృక్పథాల సభ్యుల విమర్శ ప్రశంసలు రాష్ట్ర రాజకీయాలలో మిగిలిన వేడిని కొలవడానికి పనికివస్తాయి.

పోతే మరొక ముఖ్యమైన విషయం భూసంస్కరణలు, గరిష్ట పరిమితులకు సంబంధించిన శాసనాలకు కేంద్రం సూచించినమేరకు సవరణల బిల్లుకూడా వస్తుంది.

స్వల్ప వ్యవధిలో జరిగే యీ చిన్న సమావేశంలో ఇంతకంటే తుఫానులులేపే సమస్యలేమీరావు. అసలైన మంత్రివర్గం విలైనంతగా విస్తరించాలా? అన్న సమావేశంలో రావోయే సమస్యలు ఇత్యాదులు అన్నీ ప్రస్తావనకు వస్తాయి.

ఈలోగానే రాష్ట్రంలో నాలుగు చెరగు లకుపోయి తిరిగివస్తున్నారు ముఖ్యమంత్రి. ఆయన తలకుమించిన వాగ్దానాలుచేయడం లేదు. నాల్గవ ప్రణాళికాభాగమంతా రెండు ప్రాంతాలలో జరిగిన ఆందోళనల్లో గడచిపోయింది. ఫలితం: అభివృద్ధి కార్యక్రమాల్లో రావల్సిన కొద్దిమాత్రంవాటాకూడా రాష్ట్రానికి లభించలేదు. ముల్కీయా, కాదా అనే మీమాంసలో అసలు ఉపాధికల్పనే దెబ్బతిన్నది. వీటన్నిటితోడు కేంద్రంచేసిన సహాయం దుర్భిక్ష నివారణ కార్యక్రమాలపై ఖర్చుఅయింది.

అందుకనే ముఖ్యమంత్రి వెంగళరావు జరిగిన నష్టాన్ని అంతటిని కూడదీసుకొని రెండడుగులయినా ముందుకు పోయేట్లు ఐదవ ప్రణాళికా రచన జరగాలని ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, రాష్ట్రంలో గల పారిశ్రామిక వేత్తలు అనుకున్నంత భారీగా ఉపాధికల్పన చేయలేరనే వాస్తవిక పరిస్థితుల అవగాహన ఉన్నవాడు కనుకనే కేంద్రప్రభుత్వ పరంగానే ఈ కార్యక్రమం చేపట్టాలని ఆయన ఎత్తుగడ. రాబోయే అయిదు సంవత్సరాలలోనూ కేంద్రం నిర్వహించే కార్యక్రమాలలో హెచ్చుభాగం ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో చేసేట్లు కేంద్ర నాయకులకు నచ్చచెప్పవచ్చాడు. మూడు ప్రాంతాలలోనూ దాని సత్ఫలితాలు కలగాలని ఆయన తాపత్రయం. ముఖ్యమంత్రి అంచనాల ప్రకారం జరిగితే యీ కార్యక్రమంలో రాష్ట్రంలో సుమారు రెండువందల కోట్లరూపాయలు మేరకు ఖర్చుపెట్టి ఏడైవేలకుపైగా ఉద్యోగాలు పొందగలరు.

అయితే ఈ ఆర్థిక ప్రగతితో సమస్యలన్నీ పరిష్కారం అవుతాయనుకోవడం తప్పు. ఇంతవరకు వచ్చిన రెండు ఉద్యమాలకు ఆర్థిక వ్యత్యాసాలే కారణమైనా రాజకీయ విభేదాల ప్రాధాన్యం హెచ్చు కారణమైంది. రాజకీయంగా రాజీలు కుదిరిననాడు అసలు ఉద్యమాల కారణాలు మరుగున పడిపోతున్నాయి. ఇంతగా ఆశిస్తున్న ఆర్థిక పురోభివృద్ధి రాజకీయంగా రాష్ట్రంలో ప్రశాంతత ఉన్నప్పుడే సాధ్యం.

మరి యీనాటి సూచనల ప్రకారం రాజకీయారోగ్యం స్థిమితం పొందలేదు. మంత్రివర్గ నిర్మాణం పూర్తికాలేదనే వాదంతో శాసన సభ్యులను ఇంకా ఆశాపాశంలో బంధించి ఉంచారు. కాని సంపూర్ణ స్వరూపంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ అడ్‌హాక్ కమిటీ నిర్మాణం మాత్రం చాలా నిరుత్సాహకరంగావుంది. కమిటీలోకూడా అనుకొని వారంతా అందులో సభ్యులుగా వున్నారు; అధిపత్యంలో ఉన్నారు. 'సారా సెంబు' కాడు లాగింది ఎవరో తెలియదు గాని చాలామంది 'పెరిగాళ్ళు' వేరాకు అందులో. మొట్టమొదటిది – అధ్యక్షుడు శ్రీ పిడమార్తని వెంకటనారాయణ. నిన్నటివరకు రాష్ట్ర విభజనను నిర్ద్వంద్వంగా కోరిన ప్రగతి కౌటమ్మి జన కార్యదర్శి. అధ్యక్షుడు కాంగ్రెస్ అభ్యర్థినే పార్లమెంటు ఎన్నికల్లో ఎదిరిస్తే, కార్యదర్శి కాంగ్రెస్ సంస్థనే ఎదిరించినవాడు. సభ్యులలోచాలామంది ఈ విధంగా తిరుగుబాటు చేసినవారే! అసలు యీనాడు సంస్థ తిరుగుబాటు చేయడమే కాంగ్రెసులో నాయకత్వానికి అర్హతగా కనపడుతుంది.

మొత్తం సభ్యుల సంఖ్యలో మాజీ సంజీవయ్య వర్గం చాలమంది వున్నారు. అసలు పోలీసు శాఖా మాత్యుడు కాక ముందు వెంగళరావు సంజీవరెడ్డి, సంజీవయ్యలనాయకత్వంలో పనిచేసినవాడే. ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్‌లోకూడా బ్రహ్మానందరెడ్డి వర్గానికి సరియైన ప్రాతినిధ్యం దొరకలేదు. ఉన్నసభ్యులలో అధికులు బ్రహ్మానందరెడ్డివర్గంవ్యతిరేకులే-సభ్యులుగావున్న పార్లమెంటు మెంబర్లలోకూడా ఆదేవరవడి.

అటు మంత్రివర్గంలోనూ ఇటు ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్‌లోనూకూడా బ్రహ్మానందరెడ్డి వర్గానికి తగిన ప్రాతినిధ్యం లభించకపోవడం-ఇదిఎవరిఎత్తుగడ అయినా-రాష్ట్రరాజకీయ

—కొరవ 7వ పేజీలో

కడపటి వార్త

కేంద్రంలో బ్రహ్మానందరెడ్డి-రాష్ట్రంలో ముగ్గురికి మంత్రిత్వాలు

కేంద్రంలో శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి మంత్రి అయ్యారు. హోమ్మంత్రిత్వశాఖ వారికి అప్పగించబడింది. కె. డి. మాలవీయ, వి. పి. మౌర్యలు కూడా కేంద్రమంత్రులయ్యారు.

ఇది సారావార్త. ముఖ్యమంత్రి వెంగళరావుగారు అనూహితంగా మంత్రివర్గాన్ని విస్తరించి సంక్షుభిత శ్రేణ్యాలు కలిగి కారు. రాజకీయవాదులకిది దాయంకాంతి వార్త. శ్రీయుతులు కొట్టం శ్రీరామమూర్తి, మండలి వెంకటకృష్ణారావు, చేమోలు వెంకటరావుగారలు మంత్రులుగాతీసుకోబడ్డారు. తానుస్వయంగా పర్యటించిన జిల్లాలవారికి మంత్రులను తీసుకోవడం ముఖ్యమంత్రి పూర్తిచేసినట్లయింది.

—కొరవ 7వ పేజీలో

Phone: 884

మా ద్వితీయ వార్షికోత్సవము

10-1-74

ఊర్వశి టెక్స్టైయిల్సు షో రూమ్

(టాటా టెక్స్టైయిల్స్ అప్రూవ్డ్ షో రూమ్)
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.

మాపద్ద పట్టుచీరలు, జరీ నేతచీరలు, 644 నైలెక్సు, చినాన్, షిఫాన్ చీరలు, డబుల్ నెటెడ్ షర్టింగులు, సైచ్‌లాన్ కోటింగులు, చంద్రిలా, మినాలీ, ఫిల్మినా, సోనియా, కల్పనా, ప్రియదర్శిని, టీనా, అనామిక, అనురాగ్ వాయిల్ చీరలు

సంక్రాంతి పండుగలకు వచ్చియున్నవి

మా అభిమానులకు ఖాతాదారులకు సంక్రాంతి సందర్భమున

మా శుభాకాంక్షలు

UMA

మా సభ్యులకు, శ్రేయోభిలాషులకు

సంక్రాంతి శుభాకాంక్షలు

ఉజ్జ్వలమైన భావి జీవితానికి,
లాభసాటి పొదుపుకు
మా క్రొత్తచీట్లలో సభ్యులుగా చేరండి

చీట్లు రూ 1000 నుండి రూ 25,000 లు
వరకు కలవు.

ఇతర వివరములకు
ఈ క్రిందివారితో సంప్రదించండి.

ఉమా ఇన్‌వెస్ట్‌మెంట్సు
ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

23/373-బి-12 జిల్లాకోర్టు యెదుట
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు-3.
(ఆంధ్రప్రదేశ్)

మా ఖాతాదారులకు శ్రేయోభిలాషులకు
—సంక్రాంతి శుభాకాంక్షలు—
★
వాసవి ప్రొవిషన్స్
స్టోన్‌హౌస్‌పేట :: నెల్లూరు
ఫోన్ - 917
సరసమైన ధరలతో అందరికి అందుబాటులోవుండు ఉత్తమమైన పలసరుకుల వ్యాపారము.

Panchayat Samithi - Kovur, Nellore Dt.

CHIT TENDER NOTICE

No. 1- 73–74

Sealed tenders in prescribed from for the works noted below will be received by the Block Development Officer, Panchayat Samithi, Kovur from the Registered Contractors of the Zilla Parishad, Nellore, at his office, up to 4-00 P. M. on 19—1—74 and the same will be opend on the same day at 4-15 P. M. in the presence of tenderers or their Agents by the Block Development Officer, Panchayat Samithi, Kovur. Applications for the tender will be received up to 17—1—74 at 5 P. M.

1) Tender documents will be issued from 17-1-74 to 18-1-74 during office hours to the intending tenders on applications inviting accompanied by the treasury chalan towards the cost of schedule noted against each work to the credit of Panchayat Samiti general funds and another chalan towards sales tax for the amount noted against the work credited to XII. A. General Sales Tax The amounts are not refundable under any circumstances.

2) If the dates fixed for receiving tenders happened to be an extraordinary holiday the tenders will be received on the following day to the times fixed already and with the manners specified above.

3) The Block Development Officer reserves the powers of rejecting any or all tenders without assigning any reasons.

4) All the rates should be quoted both in figures and words in Rupees and paise.

5) Income tax or Sales tax clearance should be invariably to be enclosed to tender.

6) Every tender should accompany with chalan towards E. M. D as noted below against the work remitted to the credit of Panchayat Samithi General funds, Kovur, in the Government Treasury or into the Branches of State Bank of India, Nellore District Cheques Bank Drafts and cash will not be accepted under any circumstances.

7) The E. M. D. will be refunded after the amount adjusted to Panchayat Samithi funds to the unsuccessful tenders on applications in writing after intimation sent as rejecting of tender or at the expiration of two months from the date of tenders whichever is earlier.

8) Tenders shou'd examine with A. P. D S. S. study the additions specification and all the documents to which from out of the agreement to be intended into by the accepted tender. Tender schedule should not be sent by post. They should be delivered in person.

9) The accepted tender should abide to prepare to receive payment only when adequate funds are available and he should not press for payment at all for the work done.

Name of the work	Cost of tender including Sales tax	E M D for the work	Time for completion	Nature of contract.
1) Special repairs to Gandavaram Tatakuladinne road.	Rs. 5/- and 0-10 P.	Rs 350-	2 Months.	L.S.

—**Block Development Officer.**
KOVUR.

జమీన్ రైతు ★★
శ్రీ ప్రమాదీచ పుష్య బహుళ తదియ శుక్రవారం 11-1-74

ధాన్యం లెవీ

ధాన్యం రవాణా విషయంలో మండలాల పద్ధతి రద్దు అయింది; రైతుల లెవీ పద్ధతి మాత్రం అమలు జరుగుతుంది. అప్పుడే రైతులకు నోటీసులు జారీచేయడం జరిగిపోయింది.

జోనల్ పద్ధతి రద్దుకావడంవల్ల అవినీతికి ఆస్కారం లేకుండాపోతుంది; ధాన్యం ధరలూ విపరీతంగా పెరిగే అవకాశం లేకుండా పోతుంది. వ్యాపారస్తులు ధాన్యధరలు ఎక్కడ తక్కువగావుంటే అక్కడ కొనుగోలు చేసుకోడానికి, కొరత ప్రాంతాలకు పుష్కలంగా తీసుకుపోవడానికి అవకాశం కలుగుతుంది. దీనివల్లధాన్యంధరలుతగ్గి, లేక పెరగక, రైతులకు కొంత నష్టమైనా, మండలాలు పోవడం అందరికీ హాయిని చేకూర్చుతుంది. అయితే ఈ రద్దు ఆసరాగా ధాన్యంనిల్వ చేయబడి, కృత్రిమ కొరత సృష్టించి, ధరలు పెంచబడే ప్రమాదముంది. దీనిని కఠినంగా ఎదుర్కోవలసి వుంటుంది. ప్రజలు చైతన్యవంతులై ప్రభుత్వంతో సహకరిస్తే, ఇది కష్టమేమీకాదు.

ధాన్యం లెవీ అనివార్యం. తిండికొరత, ఆకలి ఆక్రందనలు, అధికధరలు నివారింప బడడానికి ప్రభుత్వంవద్ద నిల్వ ఉండడం అవసరం. దీనికి రైతులు సంతోషంగా, స్వచ్ఛందంగా సహకరించాలి. ఈ సంవత్సరం ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన ధరకు, మార్కెట్ ధరకు మధ్య పెద్దతేడాలేదు. మొలగొలుకు పుట్టి ప్రభుత్వధర రూ 654-50 లు. ధాన్యం ఇంకా మార్కెట్‌లోకి రాలేదు కాబట్టి, ఆ ధర ఎంత వుండబోయేది తెలియదు. కాని ఇప్పుడు పది పదిహేను రూపాయలకంటే ఎక్కువ వుండబోదు. అందువల్ల లెవీకి విముఖత చూపవలసిన అవసరం లేదు; ధరకు గోలగవలసిన పనిలేదు.

ప్రభుత్వ విధానంకూడా రైతులకు ప్రోత్సాహకరంగా వుండాలి. మొత్తంప్రభుత్వ నిర్ణయ ధరకు–మార్కెట్ ధరకు తేడా లేకపోవచ్చు; కాని ఒకటి రెండుమాసాలు గడిస్తే అదేధర వంద పంపాయలకైకి పెంచవచ్చు అప్పుడుకాయి లెవీ కొలవమంటే రైతు పెనుగాడుతాడు; కూస్తా నష్టపోవడం అతనికి మనస్కరించదు. అందువల్ల లెవీ ధాన్యాన్ని ఇప్పుడే తీసుకోవడం అవసరం. దానికి చాలినంత మంది మిల్లర్లను, సిబ్బందిని నియమించి చురుగ్గా సేకరించడం బాగుంటుంది. ఇప్పుడైతే రైతుకు నొప్పిలేకుండా లెవీ ఇవ్వాన్ని చేకుకోవడం సులభం. ఇప్పుడు జాప్యంచేసి, తర్వాత రైతుమీద జబర్దస్తీ చేయడం ఉచితంకాదు.

ఒక పాలకుడు సూచిస్తున్నట్లు 2½ ఎకరా మినహాయింపు 2 ఎకరాల 49 సెంట్లు వున్నవాడికి వర్తించి, 2 ఎకరాల 51 సెంట్లు వున్నవాడికి వర్తించకపోవడం న్యాయంగా వుండదు. ఎన్ని ఎకరాలున్నా మొదటి 2½ ఎకరాలను లెవీకి మినహాయించడం ఉచితంగా వుంటుంది. అమలులోనైనా చిన్న రైతులను సానుభూతి దృష్టితో చూడవలసిందిగా కోరుతున్నాము. ఈసారి లెవీధాన్య సేకరణ బలవంతపు వ్యవహారంగా కాకుండా, పరస్పర అవగాహనతోజరగాలి. రైతులు, అధికారులు దానికి తోడ్పడాలి.

జనవాణి ★ ★

లెవీ విధింపులో అవకతవకలు

లెవీ విధింపులో ప్రభుత్వ విధానం అస్తాగస్తంగా, అవకతవకగా వుంది. రెండున్నర ఎకరాలకంటే తక్కువ పొలం వున్నరైతులను లెవీనుండి మినహాయించారు; అంతకుపైన ఐదెకరాలదాకా డెల్టాకు 2 క్వింటాళ్ళు, నాన్‌డెల్టాకు 1 క్వింటాలు విధించారు. రెండున్నర ఎకరాలకు ఒక్క సెంటు తక్కువవున్నవాడు లెవీ తప్పించుకుంటాడుగానీ, ఒక్క సెంటు ఎక్కువ వుంటే దాన్ని మూడుచేసి లెక్కకట్టమంటున్నారు. అంటే 2-50, 2-51 ఎకరాలున్న రైతు మూడెకరాల లెక్కన అరక్వింటాళ్లు కొలవాలన్నమాట.

ఒకరైతుకు సెంటుతక్కువ రెండున్నర ఎకరాలచొప్పున రెండుమూడు గ్రామాల్లో భూములున్నా అతడు లెవీ బారినుండి తప్పించుకుంటాడు కాని ఒకేపూర్తిగా 2-51 లు వున్నవాడు మాత్రం అరక్వింటాళ్ళు కొలిచితీరాలి.

నవంబరు 5 తేది 'హిందూ' పత్రికలో నెల్లూరుజిల్లా ధాన్యసేకరణగూర్చి వివరణ ఇస్తూ మొదటి రెండున్నర ఎకరాలకు మినహాయింపు ఇవ్వబడిందని వ్రాశారు. పదెకరాలున్న రైతుకూడా మొదటి 2½ ఎకరాకు మినహాయింపు వుంటుందని వివరించబడింది. కానిరైతులకు జారీకాబడ్డ లెవీ వుత్తరువులు అందుకు భిన్నంగా వున్నాయి. రెండున్నర ఎకరాకంటె తక్కువవున్న రైతుకు మినహాయింపు ఇవ్వారేగాని, మొదటి రెండున్నరఎకరాకు మినహాయింపు ఇచ్చినట్లు ఎక్కడాలేదు. సాధారణంగా ఐనకంటాక్సు, గప్పుటాక్సు లలోకూడా టాక్సు ఎంతమొత్తానికి విధింపబడ్డా, మొదటి కొంతభాగందాకా మినహాయింపు యివ్వడం జరుగుతూంది. ఈ లెవీలో మాత్రం ఆ పద్ధతి ఎందుకు అన్వయించరో అర్థంకాదు.

రెండున్నరఎకరా రైతును మినహాయించే పద్ధతి కాకుండా, ప్రతి రైతు విస్తీర్ణంలోనూ రెండున్నరఎకరాకు మినహాయించబడాలి. అదేన్యాయం. అలాగే ప్రతి గ్రామాన్ని ఒక యూనిట్‌గా తీసుకోకుండా తాలూకాను ఒక యూనిట్‌గా తీసుకుని, ఒకరైతుకు నాల్గుగ్రామాల్లో నాలుగెకరాలుంటే, మొదటి రెండున్నర పోనిచ్చి, మిగతా ఒకటిన్నరకు లెవీ విధించే పద్ధతిని అనుసరించాలి.

—కె. లక్ష్మీకాంతశర్మ
నాగమాంబాపురం

★

మాదెయ్యం వదల్లేదు!

అమ్యూజ్‌మెంటు పార్కును గురించి 'జమీన్‌రైతు' తీవ్రమైన ఆందోళన లేవనెత్తి, సకాలంలో అధికారులను కఠినంగా హెచ్చరించింది. ఆ దెయ్యాన్ని నెల్లూరునుండి తరిమికొట్టింది. కాని మా కావలిలో నెలరోజులుగావున్న అమ్యూజ్‌మెంటు పిశాచి మరుకూ దినదిన ప్రవర్ధమానమవుతూనే ఉంది. ఆర్. డి. ఓ. ఆఫీసుకు ఫర్లాంగు దూరంలోనే తిష్ఠ వేసుకొనివున్న ఈ అమ్యూజ్‌మెంటు రాక్షసిని గురించి అధికారులుగానీ, పురప్రముఖులుగానీ పట్టించుకోకపోవడం విచారకరం. జూదం, వ్యభిచారం వగైరా వ్యసనాలకు కావలి పౌరులను బానిసలుచేసి, రోజుకు మూడువేలదాకా గుంజుకుంటూంది.

నెల్లూరు దెయ్యాన్ని ఊదరపెట్టి తరిమినట్టే ఈ కావలి భూతం విషయంకూడా 'జమీన్‌రైతు' అధికారుల దృష్టికి తీసుకురావల్సిందిగా కోర్తున్నాను.

కావలి —కె. హరిబాబు

★

ఇంజనీరింగు సిబ్బంది–జీతాల ఇబ్బంది!

నెల్లూరు పి. డ. ఇంజనీరింగుశాఖలో వర్కు ఇన్స్‌పెక్టర్లు, హెడ్‌మజ్దూర్లు, గ్యాంగు మజ్దూర్లు వగైరా వర్కుచార్జ్‌డ్ సిబ్బంది నాలుగు నెలలుగా జీతాలురాక నానాఇబ్బందుల పాలవుతూంది. ఇటీవల ఇ. ఇ. గారు ప్రతినెల 1 తేదికి రెగ్యులర్ ఎస్టాబ్లిష్‌మెంటుతోపాటు వర్కుచార్జ్‌డ్ సిబ్బందిక్కూడా జీతాలు ఇవ్వమని; ప్రతినెల 24 తేదిలోగా వర్కుచార్జ్‌డ్‌కు సంబంధించిన పేబిల్స్, మస్టర్లు సబ్‌డివిజనుకు పంపించాలని ఆదేశించారు. అట్లా జరక్కపోతే తీవ్రచర్యలు తీసుకుంటామనికూడా తెలియజేశారు. అయినా గతనాల్గు నెలలుగా మాకు జీతాలురాక, అలోరామచంద్రా అని అల్లాడుతున్నాము. ఇప్పటికైనా మమ్మల్ని కనికరించి, ఆ నాల్గు నెలజీతం ఒకేసారి ఇస్తే కాస్త కుదుటపడగలము.

—"అలోరామచంద్రా"

★

శివుడుతానమాడే కోనేటి దుర్గతి!

నెల్లూరు మూలపేటలో వేణుగోపాలస్వామి ఆలయం వెనుకవున్న కోనేరులో మున్నొకనాడు ఈశ్వరుడు తానమాడాడు. సంబవేళలో ఆబాలగోపాలం ఆదృశ్యం చూచి తరిస్తారు. ఈశ్వరాలయం ట్రస్టీలు దేవుణ్ణి కోనేటిలో జలకాలాడించడానికి భక్తి ప్రపత్తులతో ముందుకొస్తారేగాని, ప్రతిరోజూ ఎన్నిమాలిన్యాలు అందులో కలుస్తున్నాయో, ఆ పరిసరాలు, ఆగట్లు, అనీక్కు ఎంత దుర్గంధభూయిష్టంగా వుంటున్నాయో వారు గమనించరు. కోనేటిచుట్టుప్రక్కల నివసించేవాళ్ళకు తెలుసు దాని దుర్గతి.

ఆ కోనేటిని పవిత్రంగా పరిశుభ్రంగా వుంచేబాధ్యత తమమీద ఉందని ట్రస్టీలు, మునిసిపాలిటీవారు గుర్తించి, తగుచర్యలు తీసుకోవాలి.

నెల్లూరు —ప్రత్తి విజయలక్ష్మి

★

కాలేజిజీతం ట్రెజరీలో కట్టాలట!

డి. కె. డబ్ల్యు కాలేజి విద్యార్థినులు జీతం ట్రెజరీలో కట్టాలని కొత్తగా ఒక ఆర్డరు వచ్చిందట. మునుపు పరీక్ష రుసుం మాత్రం ట్రెజరీలో కట్టాల్సివచ్చేది; ఇప్పుడు జీతం కట్టడానిక్కూడా ట్రెజరీలో పడిగాపులు కాయాల్సివస్తున్నది. అన్నీ ట్రెజరీకి పంపేట్లయితే ఇకఆఫీసెందుకో అర్థంకాదు!

విద్యార్థినులు ట్రెజరీకివెళ్లి కట్టేఅవకాశం లేదుగనుక ఇకొందుకోసం ప్రత్యేకంగా ఒక గుమాస్తాను పెట్టుకోవాలి కాబోలు! ఎంతసౌకర్యం కల్గిస్తుందో చూడండి దిక్కుమాలిన ప్రభుత్వం!

—ఒక పేరెంటు

నెల్లూరులో బిపిన్‌చంద్రపాల్ సభకు అధ్యక్షత వహించే ధైర్యం ఎవ్వరికీ లేకపోయింది!

1909 నవంబరు 19, 20, 21 తేదుల్లో జరిగిన మొట్టమొదటి నెల్లూరుజిల్లా కాన్ఫరెన్సు కథాకమామీషుల్లోకి వెళ్ళేముందు ఆనాటి దేశరాజకీయ పరిస్థితులను స్థాలీపులాకంగా ముచ్చటించుకుందాం.

1907 సూరత్ మహాసభల్లో కాంగ్రెస్ అతివాద, మితవాదవర్గాలమధ్య స్పష్టంగా చీలిపోయింది; తిలక్, లజపతిరాయ్ తదితర అతివాదులు, గోఖలే; సురేంద్రనాథ్ బెనర్జీ, ఫిరోజ్ షా మెహతా వగైరా మితవాదులమధ్య భేదాభిప్రాయాలు బాహాటమయ్యాయి. 1908 లో తిలక్‌కు ఆరేళ్ల ద్వీపాంతరవాసశిక్ష విధించడంతో కాంగ్రెసులో అతివాదుల ప్రాబల్యం సన్నగిల్లింది. అల్లాహాబాదు కన్వెన్షన్ మితవాదుల రాజ్యమైంది. అందులో మితవాదులు తమకు అనుకూలంగా కాంగ్రెస్ నియమావళిని మార్చివేశారు. ఆ నియమావళికి బద్ధమై 1908 ఏప్రెల్ లో ఏర్పడిన నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘం మితవాదుల కూటమికావడం ఆశ్చర్యమేమీ కాదు. జిల్లాకాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు బి. వి. వెంకట్రామయ్యార్, కార్యదర్శి ఆమంచర్ల సుబ్బకృష్ణారావు-వారువీరు అననక్కర్లేదు- అందరూ మితవాదులే! అందువల్లనే 1909 జిల్లా కాన్ఫరెన్సులో ప్రతివాదుల వైఖరిని తీవ్రంగా ఖండించడమేగాక, రాజభక్తి పరాయణతను ప్రకటించుకుంటూ ఉపన్యాసాలు చేయబడ్డాయి.

ఇక్కడొక సంఘటనను చెప్పుకోవాలి. 1907 లో అతివాది బిపిన్‌చంద్రపాల్ దక్షిణ భారతదేశాన్ని తన ఉపన్యాస

గోపాలకృష్ణ

ఝంఝామారుతంతో ఉర్రూతలూగించే వాడు. మద్రాసు బీచ్‌లో ఆరురోజులపాటు బిపిన్‌చంద్రపాల్ ఉపన్యాసాలిస్తే ఒక్కో సభకు 20, 30 వేలమంది జనం హాజరయ్యారట. మైక్ గియికులులేని ఆరోజుల్లో ఆయన ట్రిప్లికేనుబీచ్‌లో వేదికమీద నిల్చొని ఉపన్యసిస్తుంటే, దాదాపు ఒక్క మైలుదాకా గంటకొట్టినట్టు ఖంగున వినిపించిందట.

బిపిన్‌చంద్రపాల్ మద్రాసు వెళ్తూవెళ్తూ మచిలీపట్టణం, నెల్లూరుల్లో జరిగి బహిరంగ సభల్లో సింహగర్జనలు చేసివెళ్ళాడు. అప్పటికి నెల్లూరులో టౌన్‌హాలులేదు కాని టౌను హాలు కు వెనుకతట్టు - బిపిన్ చంద్రపాల్ బహిరంగసభ జరిగిందని కొమండూరు పార్థసారథి అయ్యంగారు తన 'కాంగ్రెసుసేవ'లో వ్రాశారు. అసలు సభజరిగింది రంగనాయకులపేట చిత్రకూటంలోనట. జనం అంత ఎక్కువగా రాలేదట. బిపిన్‌చంద్రపాల్‌ను నెల్లూరికి ఆహ్వానించింది పొణకా పట్టాభిరామరెడ్డి వగైరాలట. ఆయన విడిది కె. వి. రాఘవాచార్యుల ఇంట్లోనట.

ఆ సభకు అధ్యక్షుడెవరా అన్నది పెద్దసమస్యఅయింది. బిపిన్ ఉపన్యాసాలంటే కాంగ్రెస్ మితవాదులకు బిత్తర; పోలీసులకు గత్తర. సభకు అధ్యక్షించవలసిందిగా ఆమంచర్ల సుబ్బకృష్ణరావును అడిగారట. ఆ నాటి సంఘటనను గూర్చి 'కాంగ్రెసు సేవ' లో ఇలా ఉంది- "...ఆయన సభకు అధ్యక్షులు యెవరు? అను ప్రశ్న వచ్చెను. మాకుందువారు

—కొరవ 8వ పేజీలో

ఉన్నమాట—

- నన్ను పిచ్చివాడనకండి!
- ఫోన్ ఆపరేటమ్మ వినుడు!

అన్నీ సవ్యంగా, సక్రమంగా, శుభ్రంగా వుండాలనుకొనేవాడికి ఈ రోజుల్లో భరించలేని ఆవేదనే మిగులుతుంది. పేదవాని కోపం పెదవికి చేటన్నట్టు, అక్రమాన్ని అన్యాయాన్ని చూచి సహించలేనివాడు, దానికి ఏ విధంగానూ నివారణ లేనప్పుడు, ఆందోళనతో ఆక్రోశంతో నిస్సహాయతతో తనలోతాను నిలువునా దహించుకొని పోవలసిందే పైగా అటువంటివాడు లోకం దృష్టిలో ఆలోచకుడు, పిచ్చివాడు, వెర్రి వాడు అంటాపోతున్నారు. ఏ విషయం చూచినా, ఏ రంగంలో చూచినా పరిస్థితి ఘోరంగావుంది. ఈ అన్యాయపు పరిస్థితులను చూడలేక, మార్గాంతరం కనపడని వాడు మంచివాడైనా పిచ్చివాడే అయిపోతాడేమోననిపిస్తుంది. విద్యార్థులు, సంపన్నులు, సాధుస్వభావులు అయిన యువకులు నక్సలైట్లుగాను, తీవ్ర హింసావాదులుగాను మారిపోతున్నారంటే కేవలం ఆవేశమే కారణమనుకోలేము. తమ ఎదుట అక్రమాలు, అన్యాయాలు నిరాటంకంగా సాగిపోతూ, వాటిని చట్టబద్ధంగా ఎదుర్కోలేమనే నిస్పృహతో దిక్కుతోచక ఈ తీవ్రపోరాటానికి దిగుతున్నారనుకోవలసివస్తుంది. మనిషికి ప్రాణంకంటే విలువైనది, తీపైనది మరొకటిలేదు. అటువంటి ప్రాణాన్ని సంతోషంగా త్యాగం చేయడానికి సైతం వెనుకాడడం లేదంటే, వారి మనసులు ఎంత విరక్తమై వుంటాయో ఊహించుకోవచ్చు.

నక్సలైట్ల హింసావిధానం సమర్థనీయం కానిది; అనాగరికమైంది; ఆ మాట సత్యమైంది. సభ్యత, సంస్కృతిగల వారెవరూ వారిని సమర్థించరు. కాని దేశంలోని పరిస్థితులు నక్సలిజానికి ఎందువల్ల దిక్కుతోచని స్థితిలో వున్నామేమోనని, ఎక్కువమందిని నక్సలైట్లుగా తయారు చేస్తున్నాయేమోననే సందేహాలు కలుగుతున్నాయి. మనం

యథార్థవాది

ఎక్కడున్నామో, ఎక్కడకు పోతున్నామో, ఏమికానున్నామో మరి!

ఈ మాటలంటున్నందుకు నన్ను పిచ్చివాడని, వెర్రివాడననుమాత్రం అనకండి మన చుట్టూవున్న పరిస్థితులు కల్గించిన అనుభూతి ఫలితంగా హృదయాంతరాళంనుండి వెలువడుతున్న మాటలివి.

★ ★ ★

ఆ గొడవపోనీండి -

29 తేది ఉదయం పదిగంటలప్పుడు ఫోన్ ఎత్తుకుంటే ఎక్ఛేంజినుండి జవాబు లేదు; ఒక నిమిషంకాదు, ఐదునిముషాలు

—కొరవ 10వ పేజీలో

వేరుశనగ పుష్కలంగా పండాలంటే...

సారవంతమైన నీరువసతియు ఇసుక గరువులు లేక ఎగురు నేలలు వేరుసెనగను పండించుటకు అనువైనవి. వేరున్నట్లయితే విత్తనములు సరిగా మొలకెత్తక పంట తగ్గిపోతుంది. నేలలో కాల్షియం, మెగ్నీషియం, గంధకము తగినంతగా వున్నట్లయితే ఎక్కువపంట పండుటకు అవకాశము వుంటుంది. వేరుసెనగ విషయములో ఎక్కువ లోతుగా దున్నుట సహాయకారికాదు. మడిని తయారుచేయునప్పుడు మడిలో తగినంత తేమ వుండాలి. ఇది చాలా

రైతులోకం

ముఖ్యము. అందుచేతనే మడిని తయారుచేయుటకుముందే ఒక పర్యాయము తడి పెట్టుట మంచిది. మడి సమతలముగా వుండి, కలుపుమొక్కలు లేకుండావుండాలి.

వేళ్లు బాగా పెరుగుటకై ఈ పంటకు భాస్వరము చాలా ఎక్కువగా కావాలి. మంచిపంట పండుటకు హెక్టారుకు సాధారణముగా 15 నుండి 20 కి. గ్రా. నత్రజని, 60 కి. గ్రా. భాస్వరామ్లము, 40 కి. గ్రా. పొటాషు కావలసివుంటుంది. హెక్టారుకు 30 కి. గ్రా. వరకు భాస్వరామ్లమును సరఫరాచేసినప్పుడు పంట ఎక్కువగానే వచ్చింది. కాని, ఈ విధముగా ఎరువును సరఫరా చేయుటకుముందు నేలను పరీక్షించి మరీ ఎరువులను వాడవలసి వుంటుంది.

ఈపంట విషయములో గంధకము ప్రధానమైనపాత్ర వహిస్తుంది. ఇది గింజలోని నూనె శాతమును పెంచుటకు, వేళ్ళపై బొడిపెలు ఏర్పడి వాతావరణములోని నత్రజనిని నేలలో ధృవపరచుటకు ఎంతగానో వేరుసెనగ మొక్కలకు తోడ్పడుతుంది. అందుచేతనే గంధకము వుండే అమోనియం సల్ఫేట్ వంటి ఎరువులను ఎన్నుకోవాలి. ఉపయోగించే ఎరువులన్నింటిని విత్తనమునునాటే సమయములోనే ఉపయోగించాలి. దీనివలన కొత్తగా ఏర్పడేగింజలకు ఈ రసాయనిక ఎరువులతో సంపర్కము కలిగే అవకాశము వుండక అవి భద్రముగా ఎదుగుతాయి. అంతేగాక, రసాయనిక ఎరువులను విత్తనమునకు 3 నుండి 5 సెం. మీ. దిగువగా వేయాలి.

ప్రతిహెక్టారుకు గుత్తిరకం వేరుసెనగకు 60 కి. గ్రా., తీగ వేరుసెనగకు 80 కి. గ్రా. ల విత్తనము సరిపోతుంది.

విత్తనముల ద్వారా వ్యాపించే తెగుళ్లను అరికట్టుటకు కెప్టాన్, అగ్రోసాన్ జి.ఎన్., సెరిసాన్ మందులతో విత్తనములను శుద్ధి చేసి వాడాలి.

వేరుసెనగ విత్తనములను వరుసలుగా

—కొరవ 10 వ పేజీలో

వేరుశనగ— వేయవలసినఎరువులు

ఎకరాకు 12 క్వింటాళ్లు (షుమారు 3 పుట్లు) వేరుశనగపంట రావాలంటే ఏ ఏ ఎరువులు ఎంతెంత వాడాలి? అనే విషయమై 6 తేదీ రాత్రి ఆకాశవాణిలో ఆసక్తికరమైన గోష్ఠి ఒకటి జరిగింది. రైతుల అనుభవాలు రైతుల చేతనే చెప్పించడం జరిగింది. అందులో వెల్లడైన ముఖ్యాంశాలు—

★ దుక్కిలో జింక్ సల్ఫేట్ ఎకరాకు 15 కిలోలైనా వేసితీరాలి. అట్లనే కాల్షియం సల్ఫేట్ వేయుటంకూడా అవసరం.

★ దుక్కిలో 100 కిలోలు సూపర్ ఫాస్ఫేటు, 50 కిలోలు పొటాష్ వేయాలి. నత్రజని తక్కువైనాచాలు — ఎకరాలు 15 కిలోలు వేస్తే చాలు.

★ త్రవ్వి, నీళ్ళు పెట్టినప్పుడు అమ్మోనియం ఫాస్ఫేటు ఒక బస్తాకు తక్కువ కాకుండా వేయాలి.

★ తెగుళ్ళకు సంబంధించి—ఆకుమచ్చ తెగులు కాయ ఏర్పడే సమయంలో వస్తే తప్పక మందు చల్లాలి. వేరుశనగకు గమాక్సిన్ ఏ పరిస్థితుల్లోనూ పనికిరాదు. దానివల్ల చెడ్డ జరుగుతుంది.

ఎకరాకు 12 క్వింటాళ్ళు పండించే రైతుల అనుభవాలివి. వేరుశనగ రైతులు తప్పక పాటించతగినవి.

పొట్ల 16ఎ రకం మేలైనది

పొట్లకాయ తీగజాతికి చెందిన కూరగాయ. దీనిని దక్షిణభారతదేశములోని అన్ని రాష్ట్రములలోనూ పండిస్తున్నారు. అయితే, ఉత్తరభారతదేశములోని కొన్ని రాష్ట్రములలో మాత్రమే దీనిని పండిస్తున్నారు. పొట్లకాయను పండించే వివిధ ప్రాంతములలో దీనిని చిచిండా, పడ్లకాయ, పొట్లకాయ, పడవలకాయ అనే పేర్లతో పిలుస్తారు.

పొట్లకాయలు పొడవుగా, సన్నముగా, వర్తులస్తంభాకారములో రెండువైపులా మొనతేలివుంటాయి. పొట్లకాయలు పొడవుగా (60 సెం. మీ. కు మించి), ఒక మోస్తరు పొడవుగా (45 నుండి 60 సెం. మీ.), పొట్టిగా (45 సెం. మీ కంటె తక్కువ) పెరుగుతాయి. వీటిపైన తెల్లని చారలుకాని, ఆకుపచ్చని చారలు కాని వుంటాయి. అనేకప్రాంతములలో స్థానిక పొట్లరకములనుండి కొన్ని మేలిరకములు ఎన్నికచేయబడ్డాయి. మద్రాస్ రాష్ట్రములోని కోయంబత్తూరులో కూరగాయల అభివృద్ధి పథకము క్రింద హెచ్-8, హెచ్-371 మరియు హెచ్-375 అనే మూడు పొట్లరకములు ఎన్నికచేయబడ్డాయి. మహారాష్ట్రలో 30-2-2 అనే మరియొక పొట్లరకముకూడా ఎన్నికచేయబడింది. ఈ సంస్థలోను, బెంగుళూరులోని భారతతోట పంటల పరిశోధనా సంస్థలోను మరికొన్ని పొట్లరకములనుకూడా ఎన్నికచేశారు. వీటిలో 16-ఎ పొట్లరకం ఎంతో మేలైనదని కనుగొనబడింది.

వ్యవసాయ పద్ధతులు

దక్షిణభారతదేశములో పొట్లకాయలను ఏడాది పొడుగునా పండిస్తారు. అయితే, వేసవికాలములో ఇవి బాగాకాస్తాయి. పొట్ల విత్తనములను నాటుటకు ఒకమీటరు చుట్టుకొలత, ఒకమీటరులోతు, గోతికి గోతికి మధ్య 2 మీటర్ల దూరము వుండేట్లు గోతులను తయారుచేయాలి. బాగామక్కిన పశువుల పెంటను ఈ గోతులలో వేసి నేలపైపొరలోని మట్టితో బాగా కలియునట్లు చేసి, ఒకసారి నీరుపెట్టాలి. ఒక్కొక్క

ఐ. సి. ఎ. ఆర్.

గోతికి 3 లేక 4 విత్తనముల చొప్పున సుమారు ఒక అంగుళము లోతులో పాతిపెట్టాలి. విత్తనములు మొలకెత్తుటకు సుమారు 8 నుండి 10 రోజులు పట్టుతుంది. నేలలో నాటిన విత్తనములను ఎలుకలు పాడుచేసే అనేక ప్రాంతములలో పొట్ల మొక్కలను త్రవ్వి, ఇంకొకమడిలో నాటాలి. ఈ విధముగా మొక్కలను నాటేటప్పుడు వాటివేళ్ళకు ఏమాత్రమూ దెబ్బ తగలకుండా తగిన జాగ్రత్త తీసుకోవాలి. వేసవికాలములో 5 రోజులకొకసారి, ఇతరకాలములలో వారమునకొకసారి పొట్ల పాదులకు నీరుపెట్టాలి. మొక్కలు తీగెలు

—కొరవ 10 వ పేజీలో

“తొలిపంట మీ ఇంటి తలుపుతట్టే వేళ”

కర్షకాళికి మా సంక్రాంతి శుభాకాంక్షలు

★★

కృష్ణ ఫెర్టిలైజర్స్

కోవూరు (నెల్లూరుజిల్లా)

★★

అన్నిరకాల ఎరువులు, తెగుళ్ళమందులు దొరకును.

ఫోన్ : ఆఫీసు- 81, ఇల్లు- 63

యూరియా రూ 200!

ఎరువులన్నీ ఇతర జిల్లాలకు దాటిపోతున్నాయా?

సంక్రాంతికి చక్కెర కరువు!

రసాయనిక ఎరువుల ఆశ ఇక వదులుకోవచ్చు. కేంద్ర ఆహారమంత్రి శ్రీ ఫ్రక్రుద్దీన్ అలీ అహమ్మద్‌గారే స్వయంగా ఆమాట చెప్పారు. పేడ, ఆకు ఎరువులు వేసుకోమని ఆయన ఉచిత సలహా యిచ్చి రైతులకు మహోపకారం చేశారు!

రసాయనిక ఎరువులు రాకుంటే, వేసుంటే ఒకటే చింత. కాని వచ్చి అవి చీకటి మార్కెట్‌కు చేరుతుంటేనో, లేక న్యాయంగా పంపకం జరగకుంటేనో బాధ. ఇప్పుడదే జరుగుతున్నది.

మొలగొలుకులవాళ్ళ ఎట్లనో కాలంగడిపి వేశారు: కంట్రోలులోనో, బ్లాకులోనో, లేక మరో విధంగానో కొని సంపాదించి వేసుకున్నారు. ఏ విధంగానూ దొరకనివాళ్ళు చేష్టుడిగిన దొరందేని ఎదురుచూస్తున్నారు. ఇప్పుడు అల్లాడుతుంటేనంతా నాటుకున్న ఐ. ఆర్. 20 వంటి పొలాల్లోపైన వేసినవాళ్ళు. అధికదిగుబడి రకాలకు ఎరువులిస్తామన్నారుకాని, అదీ వట్టిదే అయినట్లుంది. నెల్లూరు తాలూకాలోని ఈదగాలి, పూడిపర్తి గ్రామస్థులు ఐ ఆర్. 20 రకం నాగమణిగారు. గత సంవత్సరం మొలగొలుకు వెల్లువతపోగా, ఆయన్నింగా ఐ ఆర్. 20 వేశారు. బ్రహ్మాండంగా పండింది. రేగా సుబ్బారెడ్డి అనే రైతుకు ఎకరాకు 3 పుట్ల 12 తూములు పంటను అయ్యాయట. ఆ అనుభవాన్ని పురస్కరించుకొని ఈ సంవత్సరం మొలగొలుకు మానేసి, ఐ.ఆర్. 20 వేశారు; వాతావరణం బాగలేదు; తెగుళ్ళ, ఎరువులులేవు. పైరు అధ్వాన్నంగా వున్నాయి. ఎరువులిస్తారని వ్యవసాయశాఖ వాళ్ళను నమ్ముకొని నాశనమయ్యాం అని ఈదగాలి రైతు ఒకరు విచారంతో అన్నారు. రైతులు క్రుంగిపోయివున్నారని కూడా అన్నారు. ఈ రెండు గ్రామాలేకాదు,

జిల్లావార్తలు

జిల్లావ్యాప్తంగా అధికదిగుబడిరకాలువేసిన రైతులందరూ ఈ విధంగానే దుస్థితిపాలైనట్లు చెప్తున్నారు.

రైతులు ఈవిధంగా అల్లాడుతుంటే, నెల్లూరులోమాత్రం వచ్చిన ఎరువులు వచ్చినట్లే ఇతరజిల్లాలకు చీకట్లో తరలిపోతున్నట్లు వదంతిగా వుంది. ధర కూడా చుక్కలను తాకింది. మొలగొలుకు వేయాల్సిన టైంలో యూరియాలేదు; ఫాక్టరీలు చెడిపోయ్యాయని స్టాకులేదు. ఐటీ నదె పెడుదం ప్రారంభమైనదట. అంతా ఉత్తరాదివారు కొనుక్కొని పోతున్నారట; 50 కిలోల యూరియా బస్తాధర రూ200లకు ఎగసిపోయింది. సల్ఫేట్ నరే 100 కిలోల బస్తా రూ 250 లట! అంటే నాలుగురెట్లకు పెరిగిందన్నమాట. సూపర్‌ఫాస్ఫేటు అగ్గవగా వుండేది; అదీ కరువైపోయింది. దాని కంట్రోలు ధరే రూ 52 లకు కాబోలు పెంచబడింది; బ్లాకులో రూ 75 లు! కాంప్లెక్సు ఎరువులు వస్తున్నాయి; వచ్చిన దానినే పోతున్నాయి. 28 : 28 రకం సమయంలో కరువుగా వుండింది; తర్వాత పుష్కలంగా వచ్చింది. ఇతర కాంప్లెక్సులు కూడా వచ్చాయి. ఇవి ఇప్పుడు రైతులకంత అవసరంలేదు. ఏమవుతున్నాయో ఏమో మరి! మొన్నీమధ్య ఒకరైతు 20 బస్తాల కాంప్లెక్సు పర్మిట్ తీసుకున్నాడట; అక్కడే అమ్ముకొని పోయాడట. అవసరమైందీ లేనిదీ విచారించకుండా ఇస్తే ఈ విధంగా దుర్వినియోగమైపోతాయి. రైతుల్లో కూడా నిదానికి పాల్పడేవారున్నారు!

మొత్తానికి ఇటీవల ఎరువులన్నీ నెల్లూరు దాటిపోతున్నాయని గట్టిగా పుకార్లున్నాయి. ఉత్తరాదిజిల్లాలవారు వచ్చి కూర్చొని దొరికింది దొరికినట్లు తీసుకపోతున్నారట. అధికార్లు ఏమిచేస్తున్నట్లుమరి? ఇక్కడి రైతులు ఎరువుల్లేక అల్లాడుతుంటే, ఇంత ధారాళంగా బయటకు పోవడం సహించరాని విషయం.

నిషాకాలవాళ్ళకు ఇటువంటివి కనపడుతున్నట్లులేదు. కనపడితే వదలుతారా? శనివారంరోజు (౧౨ తేది) నెల్లూరులో ఒక రెడ్డి రమణారెడ్డి కంపెనీ మీద దాడిచేసి 717 బస్తాలు పట్టుకొని, అన్ని మార్కెటింగ సొసైటీకి కాబోలు అప్పగించారట. ఇందులో 28:28 110 బస్తాలు, 17:17:17 57 బస్తాలు, మ్యూరేట్ ఆఫ్ పొటాష్ 217 బస్తాలు, సల్ఫేట్ ఆఫ్ పొటాష్ 16 బస్తాలు, జింక్ సల్ఫేట్ 4 బస్తాలు, సూపర్‌ఫాస్ఫేట్ 56 బస్తాలు, వేపపిండి 251 బస్తాలు, ఆముదపుపిండి 6 బస్తాలు వున్నాయట. లెక్కల్లో వ్యత్యాసాలుండటం, 79 రూపాయలకు అమ్మవలసిన మూడు పదిహేళ్ల 117 రూపాయల వంతున అమ్మడం-ఇవాటికి కారణమంటున్నారు. మన జనార్ధనరెడ్డి (పాత ఎస్.ఐ.) నిషాకాలకు వచ్చిన తర్వాత జరిగిన మొదటి దాడి ఇది. ఇటువంటి దాడులు మంచిదే. కాని బ్లాక్ మార్కెట్, వైట్ మార్కెట్ నెల్లూరుకు కేటాయించిన ఎరువు నెల్లూరులోనే అమ్మకం కావడం కొంత మేలు. దానికంటేముందు నిరోధింపబడవలసింది ఇతర జిల్లాలకు పోవడం. దానిని అరికట్టడంలో ప్రత్యేకశ్రద్ధ వహించమని కోరుతున్నాము.

వ్యవసాయశాఖవాళ్ళుకూడా తమ పంపకాన్ని కట్టుదిట్టం చేయడం అవసరం.

చక్కెర కరువు

ఏవస్తువుకు ఎప్పుడు ఎక్కువ అవసరం కలుగుతుందో అప్పుడే కరువుకూడా ఏర్పడుతుంది. లేకుంటే వ్యాపారస్తులకు అధికలాభాలు రావు!

చక్కెర మామూలుగానే కొరత. కొరతంటే మార్కెట్‌లోకాదు; కంట్రోలు ధరకు లభించే చక్కెరకొరత. నెలకు పదిపదిహేను కిలోలు ఇచ్చేవాళ్ళు యింటికి, ...కిలోలకు మాత్రమే కార్డుకుంటుంది.

—కొరవ 11వ పేజీలో

అధిక వరి దిగుబడులకోసం యూనియన్ కార్బైడ్‌వారి

సెవిడాల్ 4:4 జి

సిస్టమిక్ గ్రాన్యులర్

క్రిమిసంహారిణి వాడండి

★ సెవిడాల్— సైనిక మరియు లిం దేశాలను రెండు శక్తి వంతమైన కీటక నాశనుల కలయిక.

★ సెవిడాల్— మొక్కలచే వేర్ల ద్వారా పీల్చుకొనబడు ఒకే పంటకు 25 నుండి 30 దినముల దాకా కిప్పి, పచ్చ దోమ, ఆకుముడత, కాండం తొలుచు కీటకాల నుండి పూర్తి రక్షణ నిస్తుంది.

★ సెవిడాల్— ఎరువులతో కలిపిగాని విడిగాగాని, చేతితో వెదజల్ల వచ్చును. పరికరమూ అవసరంలేదు.

★ సెవిడాల్— వాతావరణమున కలుగు వ్యర్థ ఆరోగ్య స్థాయిని అత్యధిక ఫలితం లభిస్తుంది.

వివరములకు మీ ప్రాంతములోగల మా డీలర్లనుగాని లేక

సెవెక్ హౌం

స్టోన్‌హౌస్‌పేట - నెల్లూరు-2

వారిని సంప్రదించండి.

నివాళులు

విద్వన్మణి-రామదాసు అయ్యంగార్

రామదాసు అయ్యంగార్

శ్రీ గురం వెంకటసుబ్రహ్మణ్యం

వైకుంఠ ఏకాదశి ముందురాత్రి తే 3-1-74 దిన శ్రీ నేలటూరు రామదాసు అయ్యంగారు కన్నుమూసినారనుటతో ఆంధ్ర సారస్వతావనిలో నొక పండితరాశి పోయినదనవచ్చును. ఆధ్యాపకులుగా, పండితులుగా, విమర్శకులుగా, వక్తలుగా, వచన రచనాధురీణులుగా, రసజ్ఞులుగా నెల్లూరు సీమలోనేగాక రాష్ట్రవ్యాప్తముగా ఎన్నికగన్న విద్వన్మణి శ్రీ రామదాసు. వీరికి గురుపీఠము 'సాహిత్యవిద్యా గురుకవి సహృదయ చక్రవర్తి' శ్రీ వేదం వేంకటరాయశాస్త్రి. 'రాత సాహాన ప్రచారంబుగా నాటకములు, తన్నిగమంబు గణిపిన'వారు శాస్త్రిగారు. వైష్ణవ సాంప్రదాయము ననుసరించి కాబోలు 'ఆదార్య పాదరేణువు'గా తన్ను నిర్దేశించుకొన్నను, శాస్త్రిగారి శిష్యవతంసులుగానే శ్రీ అయ్యంగారు వారిని ఆంధ్రలోకము గణించి యున్నది. శాస్త్రిగారి పాండిత్య వైభవము వీరియందు నిక్షిప్తమైనంత పుష్కలముగా మరెవ్వరి యందునుకాలేదు. నిరంతరము గురువుల సన్నిధిని సాహిత్యవరివస్య గావించుటచేత ఆ నిధి వీరికి దక్కినది. దానిని వీరును దాచుకొనలేదు. శాస్త్రిగారు నైషధమునకు సర్వంకషావ్యాఖ్యను, ఆముక్తమాల్యదకు సంజీవని వ్యాఖ్యను వ్రాసినట్లుగానే వీరును నాటకరాజములైన కాళిదాసు 'శాకుంతలము', భవభూతి 'ఉత్తరరామచరితము', విశాఖదత్తుని 'ముద్రారాక్షసము', శూద్రకుని 'మృచ్ఛకటిక'లకు రసాస్వాదిని అనుపేర విపుల వ్యాఖ్యానములు రచించి విద్వల్లోకమునకు మహోపకారము చేసియున్నారు. వీనిలో శాకుంతల వ్యాఖ్య శాస్త్రిగారి పాత్రచే ప్రకటింపగా కడమ వానిని ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమీవారే స్వయముగా ప్రకటించినారు. ఇందులో కడపటిది ముద్రణమింకను కొంత అవశేషించియున్నదని తెలియుచున్నది. ఆవ్యాఖ్యానములు చదువువారికి వీరి పాండిత్యము, ప్రతిభ, విపుల

—కొరవ 11వ పేజీలో

స్వర్గీయ శ్రీ సోమిరెడ్డి ఆదినారాయణ రెడ్డి

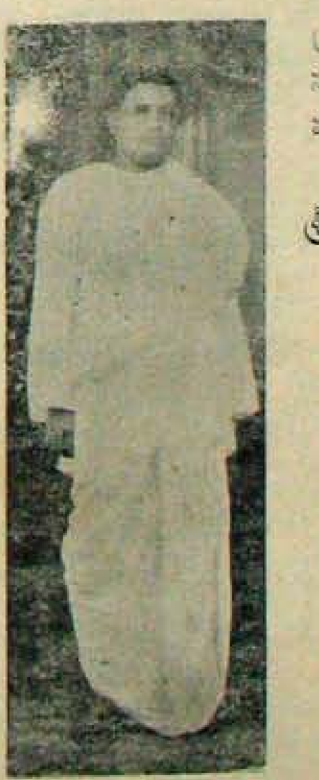

ప్రేమార్ద్ర హృదయుడు: పొడిమడుగుల నడక, పరుషపుమాట ఎరుగని వినిర్మల మనస్కుడు— మాకందరికి కొండవలె అండగా వుండిన పూజనీయుడు

శ్రీ సోమిరెడ్డి ఆదినారాయణరెడ్డి

మమ్మందరిని

దుఃఖసాగరమునముంచి,

స్మృతిమాత్రంమిగిల్చి

3 తేది దివంగతులైనారు.

వారి ఉత్తరక్రియలు

17-1-74 గురువారం చిలుపు.

18-1-74 శుక్రవారం పండిటి,

19-1-74 శనివారం ఎత్తురేవు

అల్లీపురంలో

మా స్వగృహమున జరుగును.

ఆదినారాయణరెడ్డిగారి ఆత్మకు సర్వేశ్వరుడు శాంతిని ప్రసాదించుగాక!

—ఇట్లు—

సోమిరెడ్డి వెంకటకృష్ణారెడ్డి (కుమారుడు)

సోమిరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి, సోమిరెడ్డి రాజగోపాలరెడ్డి,

సోమిరెడ్డి రాధాకృష్ణారెడ్డి (సోదరులు)

మెషీన్ తయారీ

సిమెంటు కాంక్రీటు పైపులు

3 అంగుళముల డయామీటరు మొదలు 4 అడుగుల డయామీటరు వరకు అన్ని సైజులలో అన్నిరకముల ఇండియన్ స్టాండర్డు స్పెసిఫికేషన్ ప్రకారం తయారుచేసి యివ్వబడును.

మీ అవసరాలనుగూర్చి
మా ఇంజనీరుతో సంప్రదించవచ్చును.

కృష్ణా ఇండస్ట్రీస్

నవలక్ తోటలు :: నెల్లూరు-2

ఫోన్ : ఫ్యాక్టరీ 809; ఇల్లు 539

వివాహమునకు—ముందు—వెనుక
పోయిన యవ్వనమును తిరుగా పొందండి!

దీర్ఘవ్యాధి వీరకమైనందిగులుపడవద్దు. పురుషత్వంతక్కువ ఇంద్రియ బలహీనత, బాల్యంలో వృద్ధత్వం, స్వప్నస్కలిత శరీర బలహీనత, అజీర్ణం, మలబద్ధకం, శీఘ్రస్కలితం మూత్రంలో ఇంద్రియం కలిసిపోవుట, నరముల బలహీనత, వివాహమైనతర్వాత నిరుత్సాహంకలుగుట యిటువంటి గుణములుగలవారు శృంగార రహస్యనిపుణులైన డా. సూరజ్ చౌదరిగారిని సంప్రదించండి.

సూరజ్ చౌదరి డిస్పెన్సరీ కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకు యెదుట, (మదీనా వాచ్ కంపెని ప్రక్కన) 16/112, ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు

ఇండియన్ మెడిసిన్ సేల్సుహౌస్ అండ్
ఇండియన్ మెడిసిన్ ఇండస్ట్రీస్ - విజయవాడ

మాచే తయారుచేయబడుచున్న నెర్విటాల్, రోజాపుష్ప లేహ్యం, సరస, మరియు ఇతర ఆయుర్వేద ఔషధములు, ఇంబర్సునుకు స్టాకిస్టులుగా ఈ దిగువవారిని నియమించినాము.

నెల్లూరు : ది ఆర్యన్ మెడికల్ స్టోర్సు — ట్రంకురోడ్డు.
గూడూరు: రాజ్ మెడికల్ స్టోర్సు — బజారువీధి.

ఎల్లాయపాళెం గ్రామపంచాయతి

టెండరు నోటీసు

ఈ క్రింది కనుపరచిన పనులకు 28-1-74 తేదిన సాయంత్రము 3 గంటలకు ఈ క్రింది సంతకముదారునిచే సీల్డుటెండర్లు తీసికొనబడును. ఆపైవచ్చిన టెండర్లు తీసికొనబడవు అదినమే 3-30 గంటలకు హాజరయిన టెండరుదార్ల సమక్షమున టెండర్లు తెరువబడును. టెండర్లు రిజిష్టరు కంట్రాక్టర్లనుండిమాత్రమే తీసికొనబడును మిగిలిన వివరములు ఆఫీసు పనిచేయు కాలములో వచ్చి తెలిసికొనవచ్చును.

నెం	పనివివరము	ఎస్టిమేటుమొత్తం	ధరావత్తుమొత్తం
1)	మేకా చిన్నసుబ్బరాయుడు యింటి నుండి మురికికాలువ నిర్మించుట-	రూ 2500-00	రూ 125-00
2)	పాతమసీదువద్దగల బావి ప్లాటు ఫారము రిపేరు-	రూ 150-00	రూ 7-50
3)	మామిడాల శేషయ్య యింటినుండి ట్యాంపువరకు గ్రావెలురోడ్డు వేయుట	రూ 1400-00	రూ 70-00
4)	పాతహరిజనవాడలో అరుగునిర్మించుట	2550-00	రూ 127-50
5)	కాకి ధర్మయ్య యింటినుండి కాలువ వరకు గ్రావెలురోడ్డు నిర్మించుట—	రూ	
6)	గంగబావినుండి మసీదువరకు గ్రావెలు రోడ్డు వేయుట-	రూ 950-00	రూ 47-50
7)	జండామాను అరుగు రిపేరుచేయుట	రూ 300-00	రూ 15-00
8)	తూర్పువీధి రామమందిరమువద్దగల పబ్లిక్ ట్యాంపునుండి మురికికాల్వ నిర్మించుట-	రూ 2550-00	రూ 127-50

ఏ. వెంకటసుబ్బయ్య,
కార్యనిర్వహణాధికారి.

నెల్లూరు కబుర్లు

విమర్శకుడు

మంత్రిత్వం: ఆశానిరాశలు

ఈరోజు రేడియో విని నెల్లూరులో కొందరి ముఖాలు వికసించాయి; మరి కొందరివి వివర్ణమయ్యాయి. ఖాయం అనుకున్న ఆనం వెంకటరెడ్డి మంత్రిత్వం వెనక్కుపోయింది. అదిక తిరిగిరాబోదని కొందరు సంబరపడ్తుంటే, ఎప్పటికైనా దక్కితీర్తుందని నిరాశలోకూడా ఆశాభావం కొందరు వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

ఇప్పుడుకాకున్నా మరోనెలకైనా వెంకటరెడ్డికి మంత్రిత్వం వస్తుంది. ఇది మా అభిమతం కాదు; అభిప్రాయం.

అధికార వర్గం

ఎలక్ట్రిసిటీ (ఆపరేషన్) శాఖ ఎస్. ఇ. శ్రీ వి యస్. గణపతిరాం చీఫ్ ఇంజనీరు ప్రమోషన్ లో హైదరాబాదుకు బదలీ అయ్యారు. వారి స్థానంలో ఎస్. ఇ. గా శ్రీ ఆర్. వి. నాయుడు నియమింపబడినారు.

గణపతిరాం గట్టి అధికారి; ఆశాఖలో కాస్త చలనం కలిగించినవ్యక్తి.

నాయుడుగారు మనకు పాతవారు; డి. ఇ. గా పనిచేసిన నెల్లూరుకే ఎస్ ఇ గా ఉన్నతితోరావడం సంతోషించదగిన విషయం. ఇరువురికి అభినందనలు.

మన పాతకలెక్టర్ శ్రీ ఎం. ఎస్. వీరరాఘవన్ వ్యవసాయశాఖ డైరెక్టరుగా నియమితులైనారు. ఆయనవలనే ఆశాఖకూడా పొడిదుడుకులులేకుండా గంభీరంగా వుండగలదని ఆశిస్తాము.

నెల్లూరు సెంట్రల్ ఎక్సయిజ్ అసిస్టెంటు కలెక్టరుగా శ్రీ పి. సుబ్బారెడ్డి నియమింపబడినారు. శ్రీ డి. సుబ్బారావు రాజమండ్రికి బదలీ అయ్యారు.

సర్టిఫికేట్లయినా వాపస్ చేయండి!

దయనీయమైన సంఘటన: సి. వి. నరసింహమూర్తి అనే దాకలకొండ విద్యార్థి, ఎం.బి.,బి.ఎస్., ఎంట్రన్సు పరీక్షకు దరఖాస్తు పెట్టుకోడానికి తిరుపతికి పోవాలని 9 తేదిరాత్రి నెల్లూరుస్టేషన్ కు వచ్చాడట. ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. రిజిస్టరు, ఇంటర్ మార్కుల లిస్టు, కాండక్టువగైరాసర్టిఫికేట్లు, ఇతరపుస్తకాలు, గుడ్డలు, డబ్బుగల పెట్టెను అక్కడ పెట్టి హొటలుకెళ్లాడట; తిరిగివచ్చేవరకు అది అదృశ్యమైంది. దరఖాస్తు పెట్టుకోడానికి 14తేది ఆఖరురోజట.

ఆ విద్యార్థి లబోదిబోమంటూ విలపిస్తున్నాడు డబ్బు, గుడ్డలు తీసుకుంటే తీసుకున్నారు; సర్టిఫికేట్లు, పుస్తకాలు తెచ్చి సైగ్గా ఆమీన్దారైతు ఆఫీసులో పారేసిపోండి: అతనికి చేరుస్తాము. ఒక యువకుని భవిష్యత్తులో దీపం పెట్టినవారవుతారు! దొంగలలోకూడా ఆ మాత్రం దయార్ద్రహృదయులుంటారనినమ్మకం.

దొంగమందులు— డ్రగ్ ఇన్ స్పెక్టరు

కల్తీవస్తువులు, దొంగమందులమయమైపోయింది దేశం. దేన్నయినా సహించవచ్చుకాని, ప్రాణాన్ని కాపాడడానికి వుద్దేశించిన ఔషధాలు ప్రాణంతీసేవిగా తయారు కావడమనేది ఘోరమైనవిషయం. ఇప్పుడు అసలుమందులు ఏవో, దొంగమందులేవో తెలుసుకోవడమే కష్టం. రోగులకు తెలియదు; డాక్టర్లు సాధారణంగా గమనించరు; నిరోధించవలసిన డ్రగ్ ఇన్ స్పెక్టర్లనేవాళ్ళు తెలిసి వూరుకుంటారు. ఇదే మరీ శోచనీయమైన విషయం.

అదేకాదు; రెఫ్రిజిరేటర్ లేకుండామందు లంగడికి లైసెన్సు ఇవ్వకూడదు. డాక్టర్ ప్రిస్క్రిప్షన్ లేకుండా మందులివ్వకూడదు. ఇవన్నీ డ్రగ్ ఇన్ స్పెక్టర్లు చూడాలి. చూడాలని వారికుంటే—అబ్బాయ్ మీరుకుర్రాళ్ళు; ఇలాంటివిషయాలు పెద్దగా పట్టించుకోకూడదు; కాల్ తింకింగ్ అవసరంఅంటూ డాక్టర్లకు నీతులుచెప్తారా? నెల్లూరు డ్రగ్ ఇన్ స్పెక్టర్ ఎవరోకాని, ఇద్దరు యువ డాక్టర్లకు ఆయన ఈవిధంగా బుద్ధి గరిపాడట!

నెల్లూరులో ఎ. రాజగోపాలరెడ్డి అని ఒకడాక్టరున్నారు యువకుడు, ఉత్సాహి; ఆదర్శవంతంగా వుండాలనేవ్యక్తి; మందుల విషయంలో అమితజాగ్రత్తగా వుంటారు. తాన్రాసిన మందైతేనే తీసుకుంటారు; బిల్లువుంటేనే ఒప్పుకుంటారు; లేకుంటే గొడవపెడ్తారు ఆయనంటే మందులంగళ్ళవాళ్లు కాస్తజాగ్రత్తగానే వుంటారు. మొన్న ఒక మందువిషయంలో గొడవైంది. 1961లో కాలోలు తయారైంది 1973లో అమ్మబడినమందు అది. దానివిషయం మరోసారి చెప్పుకుందాం. డ్రగ్ ఇన్ స్పెక్టరుగారి హితబోధకు గురైనవాళ్లలో వీరూ ఒకరట. అవినీతి, అక్రమాన్ని నిరోధించి చట్టాన్ని సక్రమంగా అమలుజరిపించవలసిన డ్రగ్ ఇన్ స్పెక్టరు, ఆ పనికి పూనుకున్న డాక్టర్లను నిరుత్సాహపరచడమనేది విపరీతంగా, విడ్డూరంగావుంది. ఈ ధోరణి మంచిది కాదు; మార్చుకోవాలి.

అసలు డాక్టర్లందరూ కాస్తశ్రద్ధవహించగలిగితే దొంగ మందులు, అవినీతి చర్యలు ఒక్క రోజులో అదృశ్యమైపోవా?

శవవాహనం బహూకృతి

నెల్లూరులో ఎవరు ఏమూల మరణించినా పెన్నవొడ్డునవున్న శ్మశానానికి పోవలసిందే కొన్నిప్రాంతాలకుఅది మూడు మైళ్లకూడా వుంటుంది. శ్మశానానికి పోవడమంటే, చనిపోయినవారు చనిపోగా, బ్రతికుండేవారికి ప్రాణం పోయేంతపని అవుతుంది. అంతశ్రమ బాధతోకూడినపని అది.

అబాధను నివారిస్తున్నారు శ్రీ కె. వి. ఆర్. ఒకవ్యాన్ కొన్నారు; దాన్ని శవవాహనంగా మార్పులుచేసి మునిసిపాలిటీకి బహూకరించబోతున్నారు సార్థకమైన సహాయం ఇది. చిరకాలం జ్ఞాపకముండేదానం.

గూడూరు రైల్వే దొంగతనాలు!

గూడూరులో గడతేరిన రైల్వే దొంగలున్నట్లున్నారు!

10 తేది రాత్రి మద్రాసుకు పోతుండిన గూడ్సు రైలులో గూడూరు — ఒడూరు మధ్య వాగన్ పగులగొట్టి 20 బియ్యపు బస్తాలు ఎత్తుకపోయారట రైల్వే ప్రొటెక్షన్ ఫోర్సుకు చెందిన కుక్కలను రప్పిస్తున్నారట.

గూడూరు స్టేషన్ లో ఆగివుండిన గూడ్సు రైలునుండి రూ 4500 లు ఖరీదు చేసే అగ్గిపెట్టెలు దోచుకున్నారట. ఈ సందర్భంలో 19 మంది అరెస్టు గావింపబడినారు.

గూడూరు స్టేషన్ లోనే 5 టెంకాయ మోపుల కట్టలు అపహరింపబడి, అన్నీ దొరికాయి. ఒకర్ని అరెస్టు చేశారు.

కొత్తరకం చోరీ!

దొంగతనాలుకూడా తెలివిమీరి పోతున్నాయి! ఫత్తేఖాన్ పేటలో 3 తేది రాత్రి డెప్యూటీజైలరు శ్రీ రాజరత్నం ఇంట్లో జరిగిన ఈ చోరీదంతం చూడండి.

రాజరత్నంగారు కుటుంబసమేతంగా సాయంకాలం సినిమాకు వెళ్లారట. వారివెనక ఇద్దరువ్యక్తులు పోలీసు యూనిఫారంలో వచ్చి తాళాలుతీసి, వీధిలోని వారందరూ చూస్తుండగానే దర్జాగా సొంతదార్లుగా ప్రవేశించి, ఇల్లుగుల్లచేసి వెళ్లారు. స్టీలు సామాన్లు, గుడ్డలు, అండాలుగిండాలు, ఒక కెమెరా, ఒకట్రాన్సిస్టరు వగైరా సామాన్లేగాక మూడువేలరూపాయల రొక్కంకూడా దోచుకపోయ్యారు. రెండురిక్షాలు పిలిపించి, వాటిల్లో పెట్టుకొని, సామానంతా భద్రంగా వాటిలో పేర్చుకొని నిర్భయంగా ఉడాయించేశారు. ఇదంతా కళ్లారాచూస్తుండిన ఇరుగుపొరుగు:తో డెప్యూటీజైలరు ఇల్లు ఖాళీ చేసేస్తున్నారని, సామాను వేసుకరమ్మని తమను పంపారని నమ్మబలికి, యథాప్రకారం ఇంటికితాళంవేసి చల్లగాజారుకున్నారు.

ఫత్తేఖాన్ పేటలో ప్రతిరోజూ చోరవార్తలు వింటున్నాం. పోలీసులేంచేస్తుంటారో?

మరణాలు

మేనకూరు వరదారెడ్డి

శ్రీ. వ. రేడ్యాల్ శ్రీ మేనకూరు గోపాలకృష్ణారెడ్డి, ఒబ్బి సమితి ప్రెసిడెంటు శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డిగారల జనకుడు శ్రీ వరదారెడ్డి నిన్న (10 తేది) కాలధర్మం చెందారు ఆయన వయస్సు 88 సంవత్సరాలు. ఇద్దరు కుమారులు,ఇద్దరు కుమార్తెలు సంతానం. సర్వశ్రీ బెజవాడ కృష్ణారెడ్డి, బెజవాడ రామరెడ్డి ఆయన అల్లుళ్ళు.

వరదారెడ్డిగారు సతతఖద్దరధారి, పరప్రశంసకులేని సౌమ్యుడు. ఒకప్పుడు వేసుకొనే వారుకాదు; కాలంమారినా ఆ విషయంలో ఆయనలో మార్పురాలేదు. ఒక విధంగా మేనకూరు బెజవాడ కుటుంబాలకు మూలవిరాట్టు. ఉన్నతమైన మనిషి.

సుందరరాజారావు

వి. ఆర్. కాలేజి రిటైర్డ్ ఫిజికల్ ఎడ్యుకేషన్ అధ్యాపకుడు శ్రీ కె ఎస్ సుందరరాజారావు 9 తేది రాత్రి గుండెపోటుతో హఠాత్తుగా మరణించారు. ఆయన వృత్తి రాయుడుకాదు; ఆరోగ్యవంతుడూ కాదు; 68 ఏళ్ళ వయస్సుకు 86 ఏళ్లవలె వుండేవారు అయితే ఉత్సాహంమాత్రం ఉరకలు వేస్తుండేది.

సుందరరాజారావుగారు నలభై ఏళ్ళ క్రితం రంగనాయకులపేటలో సింహపురి వ్యాయామ మండలిపేరుతో ఒక సంస్థను నిర్వహించారు. జిల్లాలో స్కౌట్ ఉద్యమానికి ఆయన మూలస్తంభం. 8తేదీ కూడా వి ఆర్. కాలేజి స్కౌట్ సమావేశంలో ఉపన్యసించివచ్చారట. టీచర్సుగిల్డ్ కార్యదర్శిగా వ్యవహరించారు; ఒక మాసపత్రికనుకూడా నిర్వహించారు. ప్రొగ్రెసివ్ యూనియన్ కార్యవర్గంలో బహుకాలంగా వున్నారు. ఇంకా అనేక సంఘసేవా కార్యక్రమాల్లో పేరుకోసం కాకుండా సేవకోసం పాల్గొనేవారు. నిప్పులాంటి మనిషి.

ఆయనకు సంతానం లేదు; అర్ధాంగి వున్నది.

పరిశ్రమలశాఖకు పుస్తకాల కరువు!

మనకు పరిశ్రమలకరువు; పరిశ్రమలశాఖకు పుస్తకాల కరువు! కొత్తగా పరిశ్రమం స్థాపించాలని ముందుకొచ్చే ఔత్సాహికులకు సముచితసలహాలివ్వడానికి, గైడ్ చెయ్యడానికి అవసరమైన సాంకేతిక గ్రంథాలు మన ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటు వారివద్ద లేవట. ఎవరైనావచ్చి సలహా అడిగితే, హైదరాబాదుకు దారిచూపాల్సి వస్తూందట. స్మాల్ ఇండస్ట్రీస్ సర్వీస్ ఇన్స్టిట్యూట్ వార్నో, పరిశ్రమలశాఖ డైరెక్టర్నో సంప్రదించమని సాగనంపాల్సి వస్తూందట.

8 తేది రాఘవవిహార్ లో జరిగిన చిన్నతరహా పరిశ్రమల సంఘ సమావేశంలో మన పరిశ్రమలశాఖ అసిస్టెంటు డైరెక్టరు శ్రీ ఎం. తిమ్మయ్య ఈ దౌర్భాగ్య పరిస్థితి వివరించి, అసోసియేషన్ వార్నే చిన్న గ్రంథాలయం పెట్టుకోమని, తాను సహాయం చేస్తానని అన్నారు.

—కొరవ 7వ పేజీలో

గూడూరును గగ్గోలుపరచిన తండ్రీ తనయుల హత్య!

గూడూరును అట్టుడికించిన ఘోరమైన జంటహత్యలివి. మైపాడుహత్యలు ఎంత సంచలనాన్ని, గగుర్పాటును, విషాద విభ్రమాలను కల్గించాయో, ఈ హత్యలూ గూడూరును అంతగా కంపింపచేశాయా అనిపిస్తున్నది. గూడూరుపట్టణాలలో దమన దారుణమైన ఈ హత్యలనుగూర్చి తప్పితే ఇంకోమాటలేదు, ఇంకో ప్రస్తావన లేదు. గూడూరును ఇంతటి భయంకర జుగుప్సలో ముంచిన సంఘటన ఇటీవలలేదంటే అతిశయోక్తికాదు.

గూడూరులో ఐ.సి.ఎస్. రోడ్డు అంటే ఎప్పుడూ రద్దీగా, సందడిగావుండే ప్రదేశం; నిరంతరం ఎడతెరిపిలేకుండా ట్రాఫిక్ వుండే ట్రంకురోడ్డుకుసమీపం; సమున్నత స్థితిపరుల నివాసప్రాంతమైన నెహ్రూకాలనీకి రహదారి; ఇంటిమీదయిల్లుండే ప్రదేశం. అటువంటి కీలకకేంద్ర ప్రదేశంలో జరిగాయి యీ హత్యలు.

మోడిబోయిన వెంకయ్య (వయస్సు షుమారు 40). ఎ. ఎస్. రెడ్డి మైకా కంపెనీలో ఉద్యోగి, యాదవకులస్తుడు, సామ్యుడు. మోహన్ (11 సం) అతని కుమారుడు. ఈ తండ్రీతనయులు 7 తేది నిశీథంలో రక్తపుబొట్టు చిందకుండా, గొంతునులిమి హత్య చేయబడ్డారు.

ఆసమయంలో పెళ్ళాద్దరు, మరో ఇద్దరు వెంకయ్య చిన్నపిల్లలు యింట్లో వుండినారు. వెంకయ్యభార్య యింట్లోలేదు; నెల్లూరుకని చెప్పిపోయిందట వెంకయ్య బావమరది మనుబోలు నాగరాజు రెండవఆట సినిమాకు పోయివచ్చేవరకు ఈ హత్యల విషయమే తెలియదు. నాగరాజు వెంకయ్య ఇంటిముందుకొచ్చేసరికి ఒక కొత్తవ్యక్తి బయట కూర్చొనివుండినాడట. అతన్ని చూచి నాగరాజు కేకలు వేశాడు; చుట్టుప్రక్కలవారు గుమికూడారు. బయట కూర్చొనివుండిన వ్యక్తి, మరొకరు ఇంటిప్రక్కగావున్న దారివెంబడి రైల్వేస్టేషన్‌వైపు పరుగెత్తారట. కొందరు వారిని తరుముకోవడంకూడా జరిగిందట. నాగరాజు, మరికొందరు ఇంటితలుపు తీయగా, వెంకయ్య శవం గుడ్డలతో కప్పబడి, స్నానాలగదివద్ద పడివుండినదట. మోహన్ మృతదేహం ఇంటిప్రక్కవున్న ఖాళీప్రదేశంలో అదేవిధంగా గుడ్డలుకప్పబడి పడివుండినదట. ఇద్దరి శరీరాలమీద బయటకు కనుపించేగాయం ఒక్కటికూడా లేదు గొంతు తాడుతో బిగదీసి, పీటతో తొక్కి చంపినట్లు అనుకొంటున్నారు. గుడ్డలువేసి కిరోసిన్‌పోసి వుండడాన్నిబట్టి శవాన్ని అక్కడే తగులబెట్టే ప్రయత్నం జరిగిందా అని అనుమానింపబడుతున్నది.

వెంకయ్య ఇంట్లో వస్తువులేమీ పోలేదు. దాన్నిబట్టి దొంగతనానికి వచ్చినవారు చేసిన హత్యకాదని భావింపబడుతున్నది. మరి కారణమేమై వుంటుంది అనేది ఇప్పటివరకు ఊహించడమేకాని, ఆధారాలు దొరకడంలేదు. వెంకయ్యకు ఎవ్వరితోనూ విరోధము, వైషమ్యము వున్నట్లు ఒక్కరూ చెప్పడంలేదు. వెంకయ్యనునరే ఏకారణం చేతైనా చంపారనుకున్నా, అమాయకుడైన ఆ పసికందును ఎందుకు తుదముట్టించినట్లు? తండ్రిని హత్యచేస్తుంటే అడ్డుపోయి వుండవచ్చునని, హంతకులగుర్తు అతని ద్వారా వెల్లడికావచ్చుననే అనుమానంతో ఆ పిల్లవాణ్ణి చంపివుంటారని వూహింపబడుతున్నది. హంతకులు ఇద్దరేనని అంటున్నారు.

9 తేది వుదయానికి హైదరాబాదు నుండి పోలీసు కుక్కలు—వినోద్, రూన్సీ— గూడూరు రప్పింపబడ్డాయి. అవి హత్య జరిగిన స్థలంనుండి మిలటరీ గ్రౌండ్సుగుండా తాలూకాఫీసు, అక్కడనుండి ఆ ప్రక్కనే వున్న కాల్వగట్టున రైల్వేస్టేషనుకు పోయి బుకింగ్‌వద్ద కొంచంసేపు ఆగాయట. అక్కడనుండి బ్రిడ్జిమీదుగా రెండవ ప్లాట్‌ఫారంమీదకు పోయి, గూడ్సు షెడ్డుగుండా మెయిన్‌రోడ్డులోకివచ్చి మారుబాజార్‌లో ఒక సారాయి అంగడిలో దూరి, అక్కడనుండి పొన్నలూరువారి వీధిగుండా బస్ స్టాండు చేరి, అక్కడనుండి హాస్పిటల్ రోడ్డులో పోయి ఐ. సి. ఎస్. రోడ్డు కూడలిలో ఒక బంకువద్ద పదిహేను నిముషాల పాటు విశ్రాంతి తీసుకొని, తిరుగా హత్య జరిగిన ఇంటికి చేరుకున్నాయట కుక్కల వల్ల ఎంతవరకు ఆచూకీ దొరికిందో తెలియదు.

ఆ జరన తెలుస్తున్నదానినిబట్టి హత్య జరిగిన ఇంటిముందు ఒకకొత్త ర్యాలిసైకిలు దాని క్యారియర్ మీద వెంకయ్య యింట్లోని స్టెయిన్‌లెస్‌స్టీలువస్తువులమూట వుండినాయట. ఈసైకిలు అంతకుక్రితంరోజునాపోలు వెంకటగిరిలో పోయిందట; పోలీస్‌రిపోర్టు కూడా అయివుందట. ఇది ఆహంతకులు తెచ్చిందిగా వుంటుందాఅని అనుమానింపబడుతున్నది.

హత్యలకు సంబంధించి రెండు అనుమానాలు వ్యక్తం చేయబడుతున్నాయి. ఇది స్త్రీ సంబంధంగా జరిగిన హత్యగా వుంటుందా అని ఒక అనుమానం. అతని భార్య శీలాన్నిబట్టి ఆ విధంగా అనుమానింపబడుతున్నట్లుంది. ఆ విషయంలోనూ అతను ఏనాడూ ప్రతిబంధకంగా లేడంటారు. ఆరోజు ఆమె ఊర్లో లేకుండా పోవడం ఆ అనుమానానికి మరోకారణం. రెండవ అనుమానం—అతనికి దొంగ వస్తువులు కొనే అలవాటుండదట; దొంగబంగారు కూడా కొంటాడట. ఆ సంబంధమైన లావాదేవీల్లో ఈర్ష్యాద్వేషాల్లో హత్యగావింపబడినాడా అనేది మరొక అనుమానం. వెంకయ్య ముఖంమీద గోళ్లతో రక్కిన గాయాలున్నాయట; పెనుగులాటలో తగిలివుంటాయని అనుమానం. ఇంట్లోని బీరువాతాళం బీరువాకే వుందట; బీరువాలో డబ్బుగిబ్బు ఏమీ పోలేదట.

ఈహత్యలకు సంబంధించి ఇప్పటివరకు తెలుస్తున్న వార్తలివి. కారణాలుమాత్రం నిగూఢంగావున్నాయి దర్యాప్తులో వెల్లడి కావలసిందే. డి. ఎస్. పి. శ్రీ హిదయతుల్లా, సి. ఐ. శ్రీ జోసెఫ్, ఎస్. ఐ. శ్రీ వాసుదేవ రెడ్డి ప్రభృత పోలీస్ అధికార్లు ముమ్మరంగా దర్యాప్తులో నిమగ్నులైవున్నారు

నెల్లూరుముచ్చట్లు

[6వపేజీకొరవ]

అసోసియేషన్ అధ్యక్షులుగా శ్రీ గునుపాటి బాలకృష్ణారెడ్డి, ఉపాధ్యక్షులుగా శ్రీ వద్దవల్లి వెంకటేశ్వర్లు, పి. సత్యనారాయణగుప్త, కార్యదర్శిగా బి. కృష్ణారెడ్డి, సహాయ కార్యదర్శులుగా ఒమ్మెన సుబ్రహ్మణ్యం, పి. వి. కృష్ణారెడ్డి, కోశాధికారిగా దేవళ్ళ శేషారెడ్డి ఎన్నికయ్యారు.

సర్వోదయ గొడవ

సర్వోదయ కాలేజి గొడవల్లోపడింది. యూనివర్శిటీ అనుమతిలేకుండా రెండు బి.కామ్ సెక్షన్లు పెట్టారని, మొన్న వైస్ ఛాన్సలరు డాక్టరు డి. జె. రెడ్డి వచ్చి ధాం ధూం లాడారట. ఆ రెండుసెక్షన్లకు గుర్తింపు నిరాకరిస్తానన్నాడట. వృద్ధిలోకి రావలసిన కాలేజి; 100 మంది విద్యార్థుల భవిష్యత్తు—యూనివర్శిటీవారు అంత కన్నెర్రచేయడం మంచిదికాదు.

జి. కె. రెడ్డి

తన రాజకీయ వార్తా వ్యాఖ్యానాలతో 'హిందూ' పత్రికపట్ల ఆసక్తి పెంచిన ఢిల్లీ ప్రధాన విలేఖరి శ్రీ జి. కె. రెడ్డి మొన్న నెల్లూరు వచ్చిన సందర్భంలో వి. ఆర్. చేర్మన్ వేగోర 9 తేది రాత్రి విందుచేశారు.

జి. కె. రెడ్డి ఎక్కడున్నా సంవత్సరానికొకసారి వచ్చి స్వస్థానాన్ని, స్వజనాన్ని చూచి పోతుంటారు. జి. కె. రెడ్డిలోని నిరాడంబరత, నమ్రత, మర్యాద, హెచ్చుతగ్గులు లేని అభిమానం - మమ్మల్ని విశేషంగా ఆకర్షిస్తుంటాయి.

ఆటల పోటీలు

ఎస్. వి. యూనివర్శిటీ అంతర్ కళాశాల డి జోనల్ ఆటలపోటీలకు 7 తేది వి. ఆర్. కాలేజి గ్రౌండ్సులో ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ ఆర్. సుబ్బారెడ్డి ప్రారంభోత్సవం చేశారు. ఒలింపిక్-నేషనల్ ఫుట్‌బాల్ శిక్షకుడు శ్రీ వి. ఆల్బర్ట్ ఫెర్నాండో క్రీడాకారులకు మంది సలహాలిచ్చారు.

ఫుట్‌బాల్, వాలీబాల్, [illegible] టెన్నిస్ డబుల్స్‌లో వి. ఆర్. కాలేజి; బాడ్మింటన్, కబాడీల్లో కందుకూరు కాలేజి; టెన్నిస్, టేబిల్ టెన్నిస్ సింగిల్స్‌లో వెంకటగిరి విశ్వోదయ; బాస్కెట్‌బాల్‌లో కావలి జవహరుభారతి గెలుపొందాయి.

నిమ్నజాతిఉద్యోగులు

జిల్లా నిమ్నజాతి ఉద్యోగుల సంక్షేమ సంఘ వార్షికోత్సవం 20 తేది జి. వ. హాల్లో కలెక్టరు శ్రీ ఓబయ్య అధ్యక్షతన జరుగుతుందట; ఆ ఉద్యోగులందరినీ పాల్గొనమని పిలుస్తున్నాడు కార్యదర్శి శ్రీ తాళ్ళూరు తిరిపాలు

స్మారకసభ

శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారి స్మారక సభ 16 తేది టౌనుహాల్లో ఆచార్య రంగా గారి అధ్యక్షతన జరుగుతుంది

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు (పాతవి)	820-00
(కొత్తవి ఇంకారాలేదు)	
మసూరి	690-00
జి. ఐ. బి. 24	680-00

(11వ పేజీ కొరవ)

తర్వాత కోట సమితి సమావేశంలో మాట్లాడారు. గూడూరు సమితి కార్యాలయంలో పట్టాలు పంపకం చేశారు.

ఆరోజు వుదయం హైదరాబాదు ఎక్స్‌ప్రెస్‌లోదిగిన మంత్రిగార్ని గూడూరు మునిసిపల్ కమీషనర్ శ్రీ ఎ. సాంబశివరావు కలుసుకొని-బస్‌స్టాండువద్ద మునిసిపల్ కొట్లమీద యాత్రికుల సౌకర్యార్థం విశ్రాంతిగదులు, హోటల్ నిర్మించుటకు రూ 50,000ల గ్రాంటు కోరారు. రూ. 1,00,000ల టీచింగ్‌గ్రాంటులు ఇప్పించేట్లు చూడమని విజ్ఞప్తి చేశారు

టూరిజం—అంటే తిరిగేశాఖకాబట్టి రావడం తప్పితే, ఏమి మనకార్యం నిర్వర్తించినట్లు మంత్రిగారు? ఎంతసేపు!

కడపటి వార్త

(మొదటిపేజీకొరవ)

శ్రీకాకుళం, విశాఖ, కృష్ణా జిల్లాలకు రెండేసి మంత్రిత్వాలొచ్చాయి. అందులో ఒకరు వేర్పాటువాది. ఒకరు సమైక్యతావాదిగా వుండడం విశేషం. వెంగళరావుగారు పక్కన త్రాడుమీద నడుస్తున్నట్లున్నారు!

అక్కడ బ్రహ్మానందరెడ్డి మంత్రిత్వము, ఇక్కడ విస్తరణ ఒకే సమయంలో జరగడంలో అంతర్యమేమైనావుందా?

హైదరాబాదు లేఖ

(మొదటిపేజీ కొరవ)

స్వాతంత్ర్యాన్ని ఎప్పుడో వ్యక్తిస్తుంది. ఆపైనా రనుబున్న మూర్తిరాజుగారి, మండలి వెంకటకృష్ణారావుగారి అభ్యుదయాలా పోతదమే విచిత్రంగావుంది. ముఖ్యమంత్రికి ఈ విషయంలో కేంద్ర నాయకులు స్వేచ్ఛనివ్వడంలేదా? ప్రాంతీయ అభివృద్ధిమండల్లో ముఖ్యమంత్రి ప్రమేయంలేని బ్రహ్మానందరెడ్డియులను సభ్యులను చేయడంచేత ఇటువంటి అభిప్రాయానికి ఆస్కారమవుతోంది.

కేంద్రనాయకుల వ్యూహం బ్రహ్మానందరెడ్డి నాయకత్వాన్ని గౌరవించింది ఆయన వర్గాన్ని ఆయననుండి చేదించాలన్నట్లు కనపడుతోంది. ఇంతవరకు ఆ ప్రయత్నాలు ఫలించాయి. ఈలోగా డాక్టరు చెన్నారెడ్డి వర్గం మళ్ళీ వ్యధానికి, కేంద్రనాయకులకు సన్నిహితమైంది-వెంగళరావుమంత్రివర్గానికి అనుకున్నట్లుగా సహకారం ప్రకటించడం ద్వారా. దూడాలి-రాసున్న రెండు మూడు మాసాల్లో సంఘటనలు ఎలాగా బొర్లుడు వస్తాయో!

ఉచిత బహుమతులు

30 వ వార్షికోత్సవ సందర్భమున

(1944-74)

మావద్ద కొన్న ప్రతి రూ 30 లకు ఒక ఉచిత కూపను ఇవ్వబడును.

"డ్రా" లో గెలుపొందినవారికి

1-వ బహుమతి : సోఫా - కం - బెడ్డు

2-వ బహుమతి : ఫోల్డింగ్ డైనింగ్ టేబిల్

3-వ బహుమతి : ఫోల్డింగ్ చేర్

ప్రతి 3 నెలలకు "డ్రా" జరుపబడును.

మాడరన్ స్టోర్సు

ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.

—డీలర్సు—

బెన్ని, మెట్టూరు, టాన్‌టెక్సు.

గమనిక

నెల్లూరు చిన్నబజారు ఎస్. ఎ. సలాం గారి వస్త్రములు తే 24-1-74 ది వేలం వేయబడునని 28-12-73 తేది పత్రికలో ప్రకటించియున్నాము, కాని కావలి అసోసియేషన్‌వారు సదరు తేదిని మార్చవలసినదిగా కోరినందున తే 24-1-74 ది బదులు తే 16-2-74 ది వేలము వేయబడును. గనుక గమనించవలసినదిగా కోరడమైనది.

వెలంపల్లి క్రిష్ణయ్య,
ప్రెసిడెంటు
నెల్లూరు హోల్‌సేల్ క్లాత్ మర్చంట్సు అసోసియేషన్
స్టోన్‌హౌస్ పేట - నెల్లూరు-2.

నెల్లూరు 1-వ అడిషనల్ డి॥ మున్సి॥ కోర్టులో
ఎస్. సి. ఎస్. నెం. 188/1973

ఆరెటి సుబ్బమ్మ —వాది
గుండాల నారయ్య —ప్రతివాది
సాకిన:- కొమ్మలపూడి గ్రామం, నెల్లూరు తాలూకా.

ఈ నెంబరున వాది దావా ప్రామిసరీ నోటు తాలూకు అసలుఫాయిదాలు రాబట్టుకొనుటకుగాను యీ నెంబరున దావా దాఖలు చేసుకొన్నందుకు ప్రతివాదికి దావా నోటీసునిమిత్తం తే 21-1-74 దికి వాయిదా వేయబడివున్నది. కావున సదరు ప్రతివాది అనాడు పగలు 10 గంటలకు కోర్టులో ఖుద్దునగాని వకీలుద్వారా గాని హాజరయి తనకైన ఆక్షేపణలున్నయెడల తెలుపుకొనవలయును. లేనియెడల పరోక్షమున తీర్మానింపబడును.

—కె. వి. రమణయ్య,
వాది అడ్వకేటు

అడ్రసు మార్పు

నెల్లూరు శెట్టిలంవారివీధినుండి "మురళీ ప్రింటర్స్" 16/30, మధ్యపతివారి అగ్రహారం తిప్పరాజువారి సత్రం ఎదురువీధికి మార్చబడినది.

కావున ఖాతాదారులు, శ్రేయోభిలాషులు గమనించవలయునని ప్రార్థన

అరిగెల రాఘవయ్య,
ప్రొప్రయిటరు.

ప్రకటన

ఇందుమూలముగా యావన్మందికి తెలియచేయడమేమనగా నా సేకరణలో ఈ క్రిందివారు వ్రాసియిచ్చిన ప్రోనోట్లు, మరికొన్ని ముఖ్యమైన కాగితములు గల దస్తరం 4-1-74 తేదినుండి కనుపడుటలేదు. దొరికినవారు ఈ క్రింది అడ్రసుకు చేర్పించ ప్రార్థన

కురువాడ వెంకటసుబ్బయ్య, సర్వేపల్లి— రూ 2000 లు
గునపాటి రామచంద్రారెడ్డి, సర్వేపల్లి— రూ 500 లు
పందిరెడ్డి ధర్మారెడ్డి, సర్వేపల్లి— రూ 700 లు
చిట్టమూరు సుశీలమ్మ, పిడూరు— రూ 1500 లు

మరికొన్ని చిల్లరప్రోనోట్లు, పైవారు వ్రాసియిచ్చిన ప్రోనోట్లపై యితరులకు ఎలాంటి హక్కులులేవు.

ఇట్లు,
కనుపూరు రామరాఘవరెడ్డి
సర్వేపల్లి (పోస్టు)
నెల్లూరు తాలూకా - నెల్లూరుజిల్లా.

కోవూరు డి॥ ముని॥ కోర్టులో
ఇ. పి. 34/72 ఎస్. ఎస్. సి. 464/69

వురిమి శీనయ్య —డిక్రీహోల్డరు
షేకు మస్తాన్‌సాహెబు —జడ్జిమెంటుడెటరు

జె. డి. తాలూకు పెద్దమ్మల ఆస్తిని తే 28-1-74 ది పై కోర్టులో వేలము జరుగును.

షెడ్యూలు— నెల్లూరు రి. డి. ఇలాకా కోవూరు స. రి. లో చేరిన కోవూరుతాలూకా ముదివర్తి గ్రామములో పట్టానెం 140 రు, సర్వేనెం 378/2 రు, య 1-12 ట్లలో య 1-05 సెంట్లు శిస్తు 0-425 పైస్లు మాగాణిభూమి అందులోని 5 హెక్. పి. ఎల్క్టికల్ మోటారుపంపు హద్దులు:- [తూ] పాలిచర్ల సుబ్బారెడ్డి భూమి, [ద] పొలం కట్ట, [ప] రోడ్డు, [ఉ] గ్రామకంఠం ఇందులో జెడిపేరుమీదున్న సగభాగంవున్నది.

డి. హో. క్రయం : రూ 5000/-
అమీనా క్రయం : రూ 2500/-

షరా : తే 1-5-69 ది జె. డి. అతని సోదరుడు కలిసి పై భూమిని కోవూరు బ్యాంక్ మార్టుగేజి బ్యాంకుకు రూ 1400 లకు 6% వడ్డీ వంతున వ్రాయించిన్న అడమానంబాకీ వున్నది. సదరు బాకీ జె. డి. సగము చెల్లించవలెను.

—కలికి కోదండరామిరెడ్డి,
డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు

HO. CHANDI ARTS C.T.R

ప్రాసెస్ ఆర్ట్స్

ESTD: 1970

సినిమా కలర్ స్లైడ్‌లు లైన్ అండ్ హాఫ్‌టోన్ (ఫోటో బ్లాకులు) సకాలములో తయారు చేయబడును.

FOR QUALITY COLOUR SLIDES LINE AND HALF-TONE BLOCKS CONTACT

PROCESS ARTS

16/204 ACHARI STREET, NEAR HEAD POST OFFICE, NELLORE-1.

70 ఏళ్ళనాటి మాట

[శివపజీశారద]

శ్రీకృష్ణారావు పంతులుగారు వారిని ప్రార్థింపగా వారు ఏయే కారణాల వాదికర్ణం కానిది మాకును అర్థముకానివిచెప్పి, కల్లును తమకు విలిచేవని".

చివరికాబాన్ని మాత బూపి నరసింహారావులుకు తగిలింది. ఆయన అప్పటివైతే లాయరుగా స్థిరపడుతున్నవాడు; ప్రజారంగంలో రాజీం పు కు రావాలని ప్రయత్నిస్తుండేవాడు. పదు గుంకళ్లలో ఎవాలని, ప్రఖ్యాతికి రావాలనే తాపత్రయంతో మాత బూపివారు సభాధ్యక్షతకు అంగీకరించినట్టున్నారు. ఆయన అనాటి సభవరకే అతివాది అయినట్టున్నాడు కాని ఆశయపరంగా స్వతస్సిద్ధంగా మితవాది అని చెప్పుకోవాలి. ఎందువల్లనంటే ఆ తర్వాత మితవాదులతో ఏర్పడిన జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘంలో ఆయన కుంప్లీట్ అనకుండా చేరిపోయాడు. బిపిన్ రాకనాటి అతివాదానికి తిలోదకాలిచ్చేశాడు!

ఏమైతేనేం మొత్తానికి మాత బూపివారు బిపిన్ చంద్రపాల్ అభినందనలకు పాత్రమయ్యారు. సభలో ఉండిన కృష్ణారావు పంతులు వగైరా పెద్దలుకూడా 'ఎప్పుడు తయారయ్యావయ్యా' అని భుజం తట్టారట మాతబూపివార్ని.

ఇలాంటి రాజకీయ పరిస్థితులను, ప్రభావాలను నేపథ్యప్రాయంగా ఉంచుకుని మన జిల్లా కాన్ఫరెన్సులను, మన కాంగ్రెసు నాయకుల ఉపన్యాసాలను పరిశీలిస్తే, 70 ఏళ్ళనాటి జిల్లా రాజకీయ చిత్రపటం ఆసక్తిదాయకంగా కనిపిస్తుంది. ఐనా నేనిప్పుడా రాజకీయ విషయాల్లో తలదూర్చదలచుకోలేదు. ప్రస్తుతానికి, 70 ఏళ్ళనాటి జిల్లా కాన్ఫరెన్సుల్లో ప్రతిఫలించిన జిల్లా సమస్యలు, సామాజిక స్థితిగతులను పరిశీలించడం వరకే పరిమితం చేసుకుంటున్నాను.

* * *

మొట్టమొదటిజిల్లాకాన్ఫరెన్సుకు అధ్యక్షులుగా దివాన్ బహద్దూర్ కంబికృష్ణస్వామిరావు ఆహ్వానింపబడ్డారు. జిల్లాకోర్టు శిరస్తదారుగా, ఏ స్థిర ప్రమున్సిఫ్‌గా నెల్లూరు జిల్లాలో పద్మాలుగేళ్ళు పనిచేసి, ప్రజారంగంలో ప్రముఖులుగా పరిగణింపబడి, అందరి గౌరవాభిమానాలను చూరగొన్నవారాయన. పైగా అంతకుముందు సంవత్సరమే మద్రాసు కాంగ్రెస మహాసభకు ఆయన ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులుగా వ్యవహరించారు. ఈ కారణాలవల్ల ఆయన్ను సభాధ్యక్షులుగా ఆహ్వానించడం అందరికీ ఆమోదయోగ్యమైంది.

కృష్ణస్వామిరావు 18 తేది రాత్రి మెయిల్లో మద్రాసునుండివచ్చారు. గూడూరుస్టేషన్లో తాలూకా కాంగ్రెసు కమిటీ తరపున మన స్వాగతమివ్వబడింది. నెల్లూరు స్టేషనులో మంగళవాయిద్యాలతో, హర్షధ్వానాలతో బ్రహ్మాండమైన స్వాగతమిచ్చారు. జిల్లా ముఖ్యుల పరిచయాలు వగైరా లాంఛనాలు పూర్తియినతర్వాత పెద్ద ఊరేగింపుగా ఆయన్ను విడిదికి తీసుకవచ్చారు. రంగనాయకులపేటలో రంగా[?] రంగమన్నార్ అయ్యంగారు బంగళాలో విడిది.

స్టోన్‌హౌస్ పేటలో అ ప్పు డ ప్పే నిర్మాణం పూర్తయిన ఇరవాల రైసుమిల్లు కాన్ఫరెన్సుకు సభాస్థలి. హాలుమధ్య, తూర్పుముఖంగా, విశాలమైన వేదికనిర్మించబడింది. దానిమీద సభాధ్యక్షుడు, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు బి. వి. వెంకట్రామయ్యారు, కొందరు ఆహ్వానసంఘ సభ్యులు ఆసీనులయ్యారు. వేదికకు ఎదురుగా, ఎడమతట్టు ప్రతినిధులకు కుర్చీలువేయబడ్డాయి. హాలుకు దక్షిణపుతట్టు అహూతులకు తాత్కాలికంగా ఒక గ్యాలరీ నిర్మించబడింది. పతాకాలతో, పూలతోరణాలతో సభాస్థలి ఆకర్షణీయంగా అలంకరించబడ్డది.

రైసుమిల్లుకుబ్లావున్న మూడెకరాల ఖాళీస్థలంలో అక్కడక్కడా పక్కాగా ఆర్చీలు నిర్మించారు; పతాకాలు ప్రతిష్ఠించారు; ప్రతినిధులు వచ్చే దారిపొడవునా నేత్రపర్వంగా అలంకరించారు. కులాలవారీగా వేర్వేరు టిఫిన్‌షెడ్లు ఏర్పర్చారు. ఆ ఆవరణంలోనే ఆ ప్ర ప్ర ది కి విశ్రాంతి గృహంగా ఒక టెంట్ వేశారు. ప్రతినిధులకు, అతిథులకు ఆయుంగారు వెంకయ్య సత్రంలో వివిధ భోజనసౌకర్యాలు ఏర్పాటయ్యాయి. మొత్తంమీద అలంకరణలు, ప్రతినిధుల వసతిసౌకర్యాలు వగైరాలన్నీ పకడ్బందీగా జరిగాయి. ఆహ్వానసంఘ కమిటీ, ప్రాపిజన్స్ కమిటీ, జనరల్ కమిటీ అని మూడుకమిటీలుగా కార్యకర్తలు విభజింపబడి, బాధ్యతలు అప్పగింపబడ్డాయి. ముఖ్యంగా నాయుడు గుమాస్తాలు వాలంటీర్లుగా ప్రశంసనీయమయిన సేవచేశారా మూడురోజులూ!

ఇతర ప్రాంతాలనుండి ప్రతినిధులు 18 తేది మధ్యాహ్నానికే నెల్లూరు చేరుకున్నారు. రైళ్ళలో దిగే ప్రతినిధులకోసం ఒక ప్రత్యేక వాలంటీరు దళాన్ని స్టేషన్లోవేసి, దిగిన వార్ని విడిదిదాకా చేర్చేపని వారికి పెట్టారు.

19 తేది మధ్యాహ్నం 12 గంటలకే కాన్ఫరెన్సు హాలు కిటకిటలాడిపోయింది. అనాటి సంరంభాన్ని గురించి నివేదిక అంటున్న మాటలనే ఉటంకిస్తాను– "Old Nellore, unaccustomed to fashionable demonstrations over public or popular movements, nevertheless, felt an excitement at the event and consequent a tendance of visitors was by no means incommensurate with the enthusiasm deserving of the occasion".

హిందూ, మద్రాసు మెయిల్, మద్రాసు టైమ్స్, మద్రాస్ స్టాండర్డ్ పత్రికా ప్రతినిధులు, ఇండియన్ పేట్రియట్ సంపాదకుడు సి. కరుణాకరమీనన్ సమావేశాలకు హాజరయ్యారు. తెలుగుపత్రికల్లో ఒక్క 'కృష్ణాపత్రిక' మాత్రమే విలేఖరినిపంపింది.

హెడ్‌క్వార్టరు డిప్టీకలెక్టరు మొదటిరోజు మాత్రం హాజరయ్యారు; పోలీసులుమఫ్టీలో యూనిఫారంలో కొందరు, మఫ్టీలో కొందరు హాల్లో అక్కడక్కడా గూఢచారి పనితనం చేస్తుండినారు.

కాన్ఫరెన్సుకు మొత్తం 157 మంది ప్రతినిధులు హాజరయ్యారు. ఇది సంఖ్యాత్మకంగా పెద్దది కాకపోయినా గుణాత్మకంగా విశిష్టమైందేనని చెప్పుకోవాలి. జిల్లాలోని పెద్దతలలన్నీ పాల్గొన్నాయి; అన్నికులాలు, అన్నివృత్తులూ ప్రాతినిధ్యం వహించాయి. మొత్తం ప్రతినిధుల్లో హిందువులు 152 మంది, ముస్లిములు ఇద్దరు, క్రైస్తవులు ముగ్గురు. హిందువుల్లో బ్రాహ్మణులు 82 మంది; రెడ్లు 42, వైశ్యులు 21, కమ్మ 4, ఇతరకులాలవారు ముగ్గురు. వృత్తులవారీగా చూస్తే రైతులు 74 మంది, లాయర్లు 41, టీచర్లు 9, క్రైస్తవ మిషనరీ ఒక్కరు, వర్తకులు 25, వ్యాపారులు 6, చేతివృత్తులవారు ఒక్కరు. జిల్లాలో బాగా వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు ఈ సమావేశాల ప్రాముఖ్యత తెలియనందువల్ల వారి ప్రాతినిధ్యం చెప్పుకోదగినంతగా లేదు.

19 తేది సాయంకాలం కాన్ఫరెన్సు ప్రారంభమైంది. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు వెంకట్రామయ్యార్ ఇంగ్లీషులో సుదీర్ఘ ఉపన్యాసం చేయగా, ఒంగోలు వెంకటరంగయ్యగారు దాన్ని తెలుగులోకి అనువదించారు.

(సశేషం)

శివారెడ్డి పద్యాలు

[1913] ఆర్. డి. యారు

ఆంధ్రకేవు మంతిరాలావు అన్నారు
ఎవరోనాకో, కవియిననుగూడ
వృత్యశాశ్వతమే పద్యాలుగుప్పేక
గంతులేక ఏవిధంగం వెతాళ!

ఆర్. డి. యారుగారు! ఆంధ్రమంత్రిత్వమ్ము
ముష్టిదానిదేంది? మూర్తినాలు
నాగపతము, కత్తిపైసాము మనకొద్దు
బంతకొల్పు ఎంతోయిదవుకారం!

చిన్నపెద్దలేదు చెప్పిందివినుకోదు
ఆంధ్ర వాచ్చైతింది ఆర్. డి. యారు!
రాష్ట్రకాన్ఫరెన్సలో రచ్చరచ్చరాపిళ్ళు
పస్తిపట్టు చిరికీటకిచేష్ట!

అంతకంటెమెరుగు ఆహారకమిటీల్లో
చేసుమేసుపదవి చిన్నదాంటా?
పోగుబాగుచెరిగి రాగాలుపెట్టారు
వెంగళరావు కొత్తవెంకటిత్త!

గుమ్పాటి

తిరుపతి దేవస్థానము
పరమాంకాంతవరకు, ప్రతినిత్యము ప
క్కెరపొంగలి పులిహోరా
పెనుగన్నము రామచంద్ర! పెరిగ్యెవతిష్ట!

కొండమీదగొప్పకొల్ప, టి. టి. డి.
కొన్నసభలో పైనసభ్యత్వము
మొయ్యరానిబరువు మూడుపుట్టోగాలు
రానుపోనుఎంతొ రచనుమదుల్!

వాకాడు స్రీటింగు

నాటుకవికి నివు గ్రీటింగులంపావు
అప్పుకార్యకావు అది అవార్డ,
ఎంది చేద్దుమలి! యెదిగావు మరికొన్ని
పెరిగిపావు బుజ్జి పెద్దదైంది!

సిపా సంపాదించి, సి దర్శనముచేసి
కాంక్ష్మ! ఎంతోకాలమైంది
పద్య నేను కోటువాకాడు, మీ యింటి
విందుగుడిచి, అడుగు విడిదిచేసి.

కోవూరు తాసిల్దారు

దర్శ్యేక నివ్వటంటే
మర్యానయాతదికి అమితమమకారము, మా
కెక్కువల్ల దర్శ్యేక
పక్కాకిలోజాలు లేవు వచ్చేదాంటా?

వి. ఆర్. డబ్ల్యూ. కాలేజి

చెల్లి పీర్నిపాలం! చిన్నకోనేరుంటి
ముందుపక్క నవ్యాలు మొట్టమొదట
యెగురుతాయి పైకి మువరేసి పెంచారా
గండు మీలు పెద్ద బండిరన్ని!

రాయగూర్నివింటె రచువుప్పొరిస్తుంది
కవికి నాకు సూటుగాపడలు,
వారికేస్తె పొరుపు బాల్యవిలిపిస్త,
వర్మపగిస్తే నేన పట్టిపూస్త!

పంచాంగం

ఉత్తరాయణ పుణ్యకాలం

74 జనవరి 14 తేది పుష్య బహుళ సప్తమి సోమవారం ఉ. 9-45 గంటలు మొదలు 1-45 గం.ల వరకు మకర సంక్రమణ ఉత్తరాయణ పుణ్యకాలం.

సంక్రాంతి పండుగలు

74 జనవరి 13 భోగి, 14 మకర సంక్రాంతి, 15 కనుమ.

శుక్రమౌఢ్యమి

74 జనవరి 20 తేది మొదలు 28 తేది వరకు, పడమర దిశ శుక్రమౌఢ్యమి.

74 జనవరి తిథులు

12 శని	షష్ఠి	ఉ. 9-17 గం వ.
13 ఆది	పంచమి	ఉ. 7-40 ,,
14 సోమ	షష్ఠి	ఉ. 6-27 ,,
	సప్తమి	తె. 5-36 ,,
15 మంగళ	అష్టమి	తె. 5-24 ,,
16 బుధ	నవమి	తె. 5-44 ,,
17 గురు	దశమి	తె. 6-02 ,,
18 శుక్ర	ఏకాదశి	పూర్తి.

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి

బంగారు పంటలకు ఎరువులేగాదు
సస్యరక్షణకూడా ముఖ్యం!

రైతులోకానికి సంక్రాంతి హార్దికాభినందనలు అందచేస్తూ,
సస్యరక్షణలో మా సేవలను ఎప్పటివలె
వినియోగించుకోవలసిందిగా ప్రార్థిస్తున్నాము.

——మావద్ద లభించు మందులు——

పొడరు	ద్రావకాలు
బి. హెచ్. సి. 5%, 10%	ఎండ్రిన్
డి. డి. టి. 5%, 10%	ఆల్డ్రిన్
మలాథియాన్ 2%, 4%, 5%	మలాథియాన్
ఎండో సల్ఫాన్ 4%	ఎండో సల్ఫాన్
	డి. డి. టి.

ప్లాంట్ ప్రొటెక్షన్ ప్రాడక్ట్సు (ప్ర) లిమిటెడ్
నెల్లూరు–2.

శుభాకాంక్షలు

మా ఖాతాదారులకు, అభిమానులకు, మిత్రులకు, బంధువులకు
మా హృదయపూర్వక సంక్రాంతి శుభాకాంక్షలు
తెలియజేయుచున్నాము.

మీ అభిమాన వస్త్రాలయం
మోహినీ స్టోర్సు
కొండేటి వెంకయ్య
అపూర్వ్ క్యాలికొప్ షోరూం
ట్రంకురోడ్డు :: నెల్లూరు.
ఫోన్ : 282
13-1-74 ఆదివారం అంగడి తెరువబడును.

'సంస్కార'ను నెల్లూరు ఆదరించింది!

'సంస్కార'ను మన తెలుగు ప్రేక్షకులు చూస్తారా – అనుకునేవాణ్ణి. లొకార్నో, వెనిస్, ఎడింబరో, స్విట్జర్లాండ్, ఆస్ట్రేలియా, జర్మనీ వగైరా అంతర్జాతీయ చలన చిత్రోత్సవాలైతే 'సంస్కార'ను అర్థం చేసుకున్నాయి, అభినందించాయి, అవార్డు లిచ్చాయికానీ మన తెలుగుదేశం ఆచిత్రాన్ని ఆదరించగలదా అని అనుమానించేవాణ్ణి.

కానీ నా అనుమానం అర్థరహితమని మొన్న ఆదివారం ఉదయం రుజువైంది. ఆరోజు నెల్లూరు–శ్రీరాం థియేటర్లో 'సంస్కార' ప్రదర్శింపబడింది. వ్యాపారరీత్యా జరిగిన ప్రదర్శనకాదది. మంచి సినిమా అంటే రెండుచెవులూ కోసుకొనే ఉత్తమ కళాభిరుచి కలిగిన కొందరు యువకులు స్థాపించుకొన్న 'ప్రోగ్రెసివ్ ఫిల్మ్ అసోసియేషన్' ప్రదర్శింపజేసిన మొట్టమొదటి చిత్రం 'సంస్కార'.

'క్లాస్' చిత్రం తీసినవాడు 'క్లోన్' అని మన నిర్మాతల లెక్క. అవార్డు చిత్రాలంటే గల్లాపెట్టె గలగలలాడింపలేని పనికిమాలిన డబ్బాలని మన థియేటరు యజమానుల అభిప్రాయం. ఇందులో కొంతనిజం లేక పోలేదనుకోండి. ప్రేక్షకుల్లో ముప్పాతిక భాగం సినీభిరుచులు కలిగిన సంస్కార హీనులేవుంటారు. చిత్రాలన్నీ వాళ్ళ కోసమే, వాళ్ళ అభిరుచులకు తగినస్థాయిలోనే తయారయ్యి లాభసాటి వ్యాపారాన్ని చేసుకుంటున్నాయి. ఐతే మిగతా పాతిక భాగం ప్రేక్షకులను అటు సినిమా నిర్మాతలు, ఇటు థియేటర్లు పట్టించుకోవడం లేదు. వాళ్ళకు ఉత్తమ కళాత్మక చిత్రాలు, ప్రయోజనాత్మక చిత్రాలు కావాలి. కానీ అవి మన తెలుగుదేశంలో పుట్టవు. పుట్టినా వాటికి పుట్టగతులుండవు.

అందుచేతనే పెద్దపెద్దనగరాలలో ఫిల్మ్ క్లబ్బులూ, ఫిల్మ్ సొసైటీలు ఏర్పాటవుతాయి. మంచి సినిమాలను ఆశించే సంస్కారవంతులు ఆ సంస్థను స్థాపించుకుని అవార్డు విన్నర్స్‌ను తెప్పించుకోవడం జరుగుతుంటుంది. మన నెల్లూరులో సినిమాలపేరట అమాంబాపతు అసోసియేషన్లు పుట్టగొడుగుల్లాగా పుట్టుకొస్తున్నాయిగాని ఉత్తమచిత్రాలను ఆదరించాలని, నెల్లూరీయుల కళాభిరుచులను పెంపొందింపజేసే చిత్రాలను ప్రదర్శింపచేయాలనే స్పృహ వాటిలో కాగడాలువేసి వెతికినా కనిపించదు.

ఆ కొరత తీర్చడానికి నెల్లూరులో 'ప్రోగ్రెసివ్ ఫిల్మ్ అసోసియేషన్' రెండు

ప్రాణేశాచార్య-గిరీశ్‌కర్నాడ్

చంద్రి-స్నేహలతారెడ్డి

నెలల క్రితం రూపొందించబడింది; సర్వోదయ కాలేజీ తెలుగు శాఖాధ్యక్షుడు డాక్టరు కాళిదాసు పురుషోత్తం, జి.వ. హైస్కూలు ఉపాధ్యాయుడు శ్రీ సింగరాజు రాజేంద్ర ప్రసాద్‌లను కన్వీనర్లుగా నియమించింది.

మనవాడు శ్రీ తిక్కవరపు పట్టాభిరామ రెడ్డి నాలుగేళ్ళక్రితం కన్నడంలో 'సంస్కార'న్నిర్మించి, దేశదేశాలఅభినందన పరంపరలను అందుకుంటుంటే, ఆచిత్రాన్ని చూసే అదృష్టానికి నెల్లూరీయులు నోచుకోలేదు! ఎక్కడో లండన్లో బెర్నార్డ్ రాబిన్స్ అనే నిర్మాత, రచయిత "It is a film of which India should be very proud" అని, మృణాల్‌సేన్ అంతటి మేధావి 'A gem of the New Cinema' అని కీర్తించిన మన నెల్లూరీయుడి కళాసృష్టి 'సంస్కార'. ఆచిత్రాన్ని నెల్లూరీయులుచూసే అవకాశం కలగకపోవడం, అలాంటి ఉత్కృష్టమైన చిత్రాలెన్నో మనకు అందుబాటు కాకపోవడం - ఈ ఆవేదననుండే ప్రోగ్రెసివ్‌ఫిల్మ్ అసోసియేషన్ పుట్టింది.

ఆ సంస్థ తరఫున 'సంస్కార' ప్రదర్శింపబడబోతుందనగానే నెల్లూరీయుల్లో కనిపించిన ఉత్సాహం నన్ను ఆశ్చర్యచకితుణ్ణి చేసింది. మంచి చిత్రాలంటే మన ప్రేక్షకులకు ఇంతటిదాహం వుందా అనిపించింది! తెలుగు సినిమాకు తెగులు పట్టడానికి అసలు సిసలు కారణం నగుబడి ప్రేక్షకుడేనని, చవకబారు శృంగారహాస్య బీభత్స భయానక వగైరావగైరా రసాలతో నింపబడ్డ చిత్రరాజములనే తెలుగు ప్రేక్షకుడు ఆశిస్తాడుగాని, అర్థవంతమైన, భావపూరితమైన, ఆలోచనా ప్రేరకమైన చిత్రాన్ని ఆదరించే సత్తా తెలుగువాడికి బొత్తిగా లేదని మన దర్శక నిర్మాత మహాశయులకొక గట్టినమ్మకం. ఆ అభిప్రాయం నూటికి నూరుపాళ్ళూ నిజంకాదని, మంచి చిత్రాలను కోరుకునే జనం ఇంకా ఉన్నారని 'సంస్కార' ప్రదర్శన నిరూపించింది. తక్కువ బడ్జెటుతో ఉత్తమ చిత్రాలను నిర్మిస్తే అవి ప్రేక్షకుల్లో ఒకవర్గాన్ని మాత్రమే ఆకర్షించినా నష్టపోవు అనిపించింది.

'సంస్కార'ను గురించి 'ఆంధ్రజ్యోతి' పదేపదే రాసింది; దాలాసార్లు, దాలాసంచర్లలో చిత్రాన్ని సమీక్షించింది. కాబట్టి చర్వితచర్వణంగా అవసరమేమీ కనపడంలేదు. ఐతే చిత్రాన్ని చూసినతర్వాత ఒకొందరు ప్రేక్షకులు వెలిబుచ్చిన సందేహాలనుమాత్రం ఇక్కడ ప్రస్తావిస్తాను.

నారాయణప్ప శవం శాస్త్రోక్తమైన దహనసంస్కార క్రియలకు అర్హమా, కాదా అన్న మీమాంస తేలక సతమతమవుతూ పరిష్కారంకోసం మారుతిని ప్రార్థించి వస్తున్న ప్రాణేశాచార్య చంద్రితో శారీరక సంబంధానికి దిగడం ఎబ్బెట్టుగా వుంది- అని ఒక విమర్శకుడన్నాడు. నిజమే; అది సంఘటనల బలంతో నిలబడిన సాదాకతే అయితే అవాంఛనీయం కావచ్చు. కాని 'సంస్కార'ను ఆ దృష్టితో చూడకూడదు.

'సంస్కార' చిత్రం మొత్తంమీద మనకు కనిపించేవి రెండే రెండు సంఘటనలు. ఒకటి–నారాయణప్ప మరణం; రెండు–ఆచార్య, చంద్రి కలయిక. మొదటి సంఘటన ఆచార్యలో రేగిన జిజ్ఞాసకు సంకేతం. రెండవది అతని మానసిక సంఘర్షణకు దోహదకారి. అతడు తోటిమనిషిమీద తీర్పు ఇవ్వడానికి పూనుకుంటాడు. మారుతి ఆలయంనుండి తిరుగుముఖం పట్టాక అతడే నిర్ణయానికి వచ్చాడో తెలీదు. ఏ నిర్ణయానికివచ్చినా అది ఎదుటి మనిషిమీద ఇచ్చే తీర్పే! ఆ సమయంలో అతడు తప్పు చేస్తాడు. అతప్పుతో అతడు మలినమవుతాడు. సాధారణంగా తాను ఎవరైతే దానికి తప్పుకానేవాళ్ళనుచూచి ఇచ్చేతు తానే దాక్కోవలసివచ్చింది. ఆ సంఘటన వల్ల మనిషి నిర్మలంగా, నిష్కల్మషంగా జీవించడంలోని విశిష్టతను అతడు తెలుసుకో గలిగాడు. శాస్త్రగ్రంథాల్లో దొరకని సమా

—కొరవ 10వ పేజీలో

నెల్లూరు మునిసిపాలిటి

ప్రకటన

A 10 9/73

ఇందువలన యావన్మందికి తెలియజేయడమేమనగా నెల్లూరు మునిసిపాలిటీ వారి శ్రీ బోసు బొమ్మకు ఎదురుగా యుండు శ్రీ యన్. వెంకటరామానాయుడు భవనములోని పాపుహాలు 1-2-74 తేదీ నుండి 31-1-79 తేదీ వరకు లీజుకు తీసుకొను హక్కును మునిసిపల్ ఆఫీసు యందు తే 24-1-74 ది గురువారం ఉదయము 10 గంటలకు శ్రీ కమీషనరుగారిచే లేక వారిచే నియమింపబడిన అధికారులచే గాని బహిరంగముగ వేలము వేయబడును. పాటలో పాల్గొనువారు ప్రతిఒక్కరూముందు రూ 500/- ధరావత్తు చెల్లించియు మరియు డెప్యూటీ తాశిల్దారు (రెవిన్యూడిపార్టుమెంటులోని) హోదాకు తక్కువగాని ఆఫీసరు గారిచేగాని లేదా మునిసిపల్ రెవిన్యూ ఆఫీసరుచేగాని రూ 10000/- లకు గల సాల్వెన్సీ సర్టిఫికేటు దాఖలు చేయవలెను. సదరు పాటదారులు మునిసిపాలిటీవారికి విధిగామైన వస్తువుల బాకీ లేనట్లు గల రెవిన్యూ ఆఫీసరువారిచే యివ్వబడిన సర్టిఫికేటును దాఖలుపరచవలయును. పాటయొక్క నిబంధనలు, యితరావివరములు ఆఫీసు పనిచేయు కాలములో తెలుసుకొనవచ్చును.

ఎం. వి. సుబ్బారావు.
మునిసిపల్ కమీషనరు
మరియు స్పెషల్ ఆఫీసరు యిన్‌చార్జి,
నెల్లూరు మునిసిపాలిటి.
నెల్లూరు. తే 4-1-1974 ది.

అమలాపురం ప్రి. డి. ము. కోర్టులో
ఎస్. సి. నెం 297/1973
బొల్లంగి నరసింహం —వాది.
బొల్లంగి స్వామిశెట్టి —ప్రతివాది.

వాది ప్రయింసు బాకీ పరిహారంనిమిత్తం ప్రతివాదిపైన దావాచేసినందున ప్రతివాది స్వయముగాగాని ప్లీడరు ద్వారాగాని 28-1-1974 తేది పగలు 11 గంటలకు హాజరు అయ్యేటట్లుగా తెలుపడమైనది. పైన చెప్పబడిన దినమందు హాజరుకానిచో ప్రతివాది పరోక్షమందు తీర్మానం చేయబడునని తెలుసుకోవలెను.

—పి. నాగేశ్వరరావు,
వాదితరపు అడ్వొకేటు.

నెల్లూరు సబ్ కోర్టులో
ఇ. పి. 57/72 ఓ. ఎస్. 30/67
చిన్ని చిరయ్యశెట్టి —పిటిషనరు.
వాడా లక్ష్మయ్య —రెస్పాండెంటు.

ఈడిక్రీబాకీగా రెస్పాండెంటుతాలూకు యీ క్రింది డాక్టు స్థిరాస్తిని 28-1-74 తేదిన కోర్టువద్ద వేలం వేయుదురు.

నెల్లూరు తాలూకా కొండాయపాళెం గ్రామంలో –

సర్వే నెం	విస్తీర్ణం ఎ-సెం	పిటిషనర్ కిమ్మతు	అసిసా కిమ్మతు
1) 120-ఎ	0-88	3000-00	4460-00
2) 148-1	0-86	3000-00	4300-00
3) 148-2	0-89	3500-00	4450-00

—మేనూరు ఆదిశేషారెడ్డి,
పిటిషనరు అడ్వకేటు.

పురిటినొప్పులుపడుతున్న చిత్రాలు

భానుమతి సంగీతచిత్రం

భానుమతి కొత్తచిత్రం ప్రారంభించి, ముప్పాతిక భాగం పూర్తిచేసింది. భానుమతి చిత్రం అంటే మంచి సంగీతానికి సంకేతం అని చెప్పుకోవచ్చు. శాస్త్రీయ సంగీతం పట్ల అభిమానం, అవగాహనం కలిగిన ఆదిరకనుక చవకబారు సంగీతానికి దిగజారక ప్రేక్షకుల అభిరుచిని పెంపొందింపజేయడానికే ప్రయత్నిస్తుంది. అందుచేతనే ఆమెచిత్రాలు ఇతరత్రాఎలావున్నా సంగీతపరంగా ఉత్తమస్థాయిలో వుంటాయి.

ఈ క్రొత్తచిత్రాన్నికూడా సంగీతభరితం చేయాలని ఆమె ప్రయత్నం. 'వందనము రఘునందనా' అనే త్యాగరాయ కృతి భానుమతి పాడింది. ఇటీవల కొసరాజు రాసిన హాస్యగీతం 'గుడుగుడు చెడుగుడు' పాట మాధవపెద్ది, పిఠాపురం పాడారు; నటి ఛాయాదేవికూడా గొంతు కలిపింది. సుశీలపాడిన 'మధురమైన ఈరోజు'మరొక మంచిపాట.

ఈ చిత్రంలో భానుమతి డాక్టరుగా నటిస్తుంది. ఆమె భర్తగా ఎన్. టి. రామారావు నటిస్తున్నాడు. గుమ్మడి, పద్మనాభం చంద్రమోహన్, ధూళిపాళ, రావికొండలరావు, లత, రాధాకుమారి, ఛాయాదేవి వగైరాలుకూడా వున్నారు. స్క్రీన్‌ప్లే, మాటలు, దర్శకత్వం భానుమతి. సంగీతం ఆమె, సత్యం; మాటలు సదసరాజు.

భారతి

పేరు చక్కగావుంది. మనోరంజని అనే క్రొత్తసంస్థ నిర్మిస్తున్న చిత్రం యిది. రచయితగా పేరుతెచ్చుకొన్న పినిశెట్టి దర్శకుడు. యస్. వి. రంగారావు, జమున, కృష్ణంరాజు, సత్యనారాయణ, చంద్రమోహన్, పద్మనాభం, రామలింగయ్య, లత, రమాప్రభ, నిర్మల తదితరులు నటిస్తున్నారు. మొన్న 20 తేది ప్రసాద్ స్టూడియోలో చిత్రనిర్మాణ ప్రారంభోత్సవం విజయా డిస్ట్రిబ్యూటర్సు అధినేత పూర్ణచంద్రరావు చేశారు. చిత్ర నిర్మాత కె. వెంకటమునిరెడ్డి.

తెరమీద చలం "మైదానం!"

గుడిపాటి వెంకటచలంగారి పేరు విననివారుండరు. కథ సాహిత్యంలో ఆయన విప్లవాన్ని రేకెత్తించారు. ఆయన రాసిన 'మైదానం' నవలను, నిర్మాత దర్శకుడు వైకుంఠరామశర్మ తెరకెక్కించే ప్రయత్నంగా యిటీవల పూజచేశారు.

ఫిబ్రవరినెలలో షెడ్యూలు వెళ్తుంది చిత్రం. అయితే ఎక్కువభాగం మైసూరు రాష్ట్రంలోని 'తలకాడు' పరిసరాల్లో షూట్ చేస్తారు. మార్చి నెలాఖరుకు చిత్రాన్ని పూర్తిచేసి, ఏప్రిల్‌లో విడుదల చేయాలని నిర్మాత సంకల్పం.

ఈ చిత్రంలో [illegible] మమత, దయానంద్, హరిప్రసాద్‌లు ఎన్నికైనారు.

'మధు' కొత్తచిత్రం

పి. మల్లికార్జునరావు మధు పిక్చర్స్ బ్యానర్‌క్రింద కొత్తచిత్రం 23 తేది మొదలెట్టారు. ప్రమీల, కృష్ణంరాజు నాయికానాయకులు. ఎస్వీరంగారావు ఒక ముఖ్యపాత్ర ధరిస్తున్నాడు. దర్శకుడు లక్ష్మీదీపక్. గుమ్మడి, ఎస్వరలక్ష్మి, శ్రీరంజని, చంద్రమోహన్, రావికొండలరావు, మిక్కిలినేని నటిస్తున్నారు. మాటలు ఆరుద్ర. సంగీతం చక్రవర్తి.

అల్లూరి సీతారామరాజులో హ్యాపీ క్రిస్టమస్!

కృష్ణ 'అల్లూరి సీతారామరాజు'షూటింగ్ మన్యప్రాంతాల్లో జరుగుతోంది. ఇటీవల 'హ్యాపీ హ్యాపీ క్రిస్టమస్, మెర్రి మెర్రి క్రిస్టమస్' అనేపాట రికార్డింగ్ విజయా గార్డెన్సులో జరిగింది. రేడియోలో పాప్ సింగర్‌గా పరిగణింపబడుతున్న గాయని కీబా, ఆమె బృందం పాడారాపాట. సంగీతం ఆదినారాయణరావు. ఆ పాటను బెంగాలీనటి నందితాబోస్‌మీద మన్యప్రాంతాల్లో చిత్రీకరిస్తారు.

జగ్గయ్య, బాలయ్య, గుమ్మడి, కాంతారావు, సత్యనారాయణ, ప్రభాకరరెడ్డి, రామలింగయ్య, రాజబాబు, పేకేటి, త్యాగరాజు, చంద్రమోహన్, రావుగోపాలరావు, రాజశ్రీ, విజయనిర్మల, మంజుల, జయంతి నటిస్తున్నారు. సీతారామరాజుగానరే కృష్ణ. రచయిత త్రిపురనేని మహారథి.

చిత్రదర్శిని

తెలుగు చిత్రరంగంలో జర్నలిస్టుగా, పబ్లిసిటీ ఇన్‌చార్జిగా 15 ఏళ్ల అనుభవం కలిగిన ఎస్. మనోహర్ 'తెలుగు చిత్రదర్శిని-74' పేర ఒక సినిమాడైరీ ప్రచురించబోతున్నాడు. సినిమాతారల చిరునామాలు వగైరా పాటు సమాచారమేగాక, ప్రముఖుల వ్యాసాలు, నాటకరంగ నటీనటుల పరిచయాలుకూడా అందులో వుంటాయట. వివరాలు కావల్సినవారు 3-7, గణపతివీధి, వెస్టుమాంబళం, మద్రాసు-60033 కు రాసి తెలుసుకోవచ్చు.

కళాసాగర్ క్షీరసాగర మథనం

మద్రాసులో తెలుగు సంస్కృతికి జీవం కల్పిస్తున్న సంస్థ 'కళాసాగర్' ఇటీవల వాణీమహల్లో కూచిపూడి నాట్యాచార్య వెంపటి చినసత్యం నేతృత్వంలో 'క్షీరసాగర మథనం' నృత్యనాటికను ప్రదర్శింపజేసింది. అది 1973 లో 'కళాసాగర్' ఏర్పాటుచేసిన 39వ కార్యక్రమం.

కళాసాగర్ కార్యదర్శి శ్రీ ఎం. ఎ. సుభాన్ స్వాగతం చెప్పారు; ప్రధాన అతిథిగా వచ్చిన 'కళావాహిని' అధ్యక్షుడు శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తిని 'కళాసాగర్' అధ్యక్షుడు డాక్టర్ సి. ముద్దుకృష్ణారెడ్డి పరిచయం చేశారు.

సభానంతరం జరిగిన 'క్షీరసాగర మథనం' ప్రదర్శన ప్రేక్షకులను రసడోలికల నూగించింది. వెంపటి చినసత్యం శివతాండవం ఆప్రదర్శనకు మకుటం. మోహినిగా కుమారి శోభానాయుడు, బలిగా రాజు, నాట్యకత్తెలుగా కుమారి అనుపమ, పద్మ, బాల చక్కగా నటించారు. రచన శ్రీ దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి, సంగీతరచన శ్రీ బాలాం

—కొరవ 10వ పేజీలో

డైబిటాల్

అతిమూత్రము, మధుమేహమునకు ఇందు రజతము, మత్స్యము, అభ్రకము, మొ॥ చేరియున్నవి. అనుభవరీత్యా వ్యాధిపూర్తి నివారణగుచున్నది. పథ్యంలేదు. 10 రో. రు. 10-25

ఏ. యస్. శర్మా.
రాయాజీవీధి - నెల్లూరు

గుంటూరు ప్రి. డి. ము. కోర్టులో
ఓ. ఎస్. నెం. 1215/72
గుంటూరు మున్సిపాలిటీ —వాది.
కొత్త నరసింహ్వారావు —ప్రతివాది.

ప్రతివాదికి నోటీసు

ఈ నెంబరులోని వాది మీమీద దావా దాఖలుచేయగా మీకు నోటీసు నిమిత్తం తే 16–1–74 దికి వాయిదా అయివున్నది. ఆరోజున మీరు స్వయముగాగాని, అడ్వకేటుగారి ద్వారాగాని ఉదయం 11 గం. హాజరుకానిచో మీ పరోక్షమందు విచారించ బడునని తెల్సుకొనేది.

—తాడిపర్తి రామమోహనరావు,
వాది అడ్వొకేటు.

గుంటూరు ప్రి. డి. ము. కోర్టులో
ఓ. ఎస్. నెం. 1000/72
గుంటూరు మున్సిపాలిటీ —వాది.
వి. నాగయ్య —ప్రతివాది.

ప్రతివాదికి నోటీసు

ఈ నెంబరులోని వాది, మీమీద దావా దాఖలుచేయగా మీకు దావానోటీసు నిమిత్తం తే 24–1–74 దికి వాయిదా అయివున్నది. ఆరోజున మీరు స్వయముగాగాని, అడ్వకేటు ద్వారాగాని ఉదయం 11 గంటలకు హాజరుకానిచో మీ పరోక్షమందు విచారించ బడునని తెల్సుకొనేది.

—తాడిపర్తి రామమోహనరావు,
వాది అడ్వొకేటు.

నెల్లూరు సబ్ జడ్జి కోర్టులో
ఇ. పి. 41/1971 ఓ. ఎస్. 12/1970
కలికి సుబ్బరామిరెడ్డి —పిటిషనరు.
కొండూరు అవ్వమ్మ —రెస్పాండెంటు.

యీ నెంబరు ప్రతివాది తాలూకు షెడ్యూలు ఆస్తి యీకోర్టువద్ద 28-1-74 తేదిని యాలం వేయబడును.

షెడ్యూలు: ప్రతివాదికి వాబేశ్వరి మైకా మైను (పెదమాళ్లపాడు రాపూరుతా) లో వుండు హక్కు అనగా సదరు మైకామైనో తనకు వున్న 3/16 భాగవు హక్కును వేలం వేయబడును.

—గునుపాటి ఆదిశేషారెడ్డి.
వాది అడ్వొకేటు.

కాకినాడ 2-వ అడిషనల్
సబార్డినేటు జడ్జి కోర్టులో
ఓ. ఎస్. నెం. 99/1973
పెట్లగాని సీతామహాలక్ష్మి —వాది.
నడకుదిటి వెంకటలక్ష్మి వెగైరా—
—ప్రతివాదులు.

To
3) నడకుదిటి ప్రభావతి- D/O సూర్యనారాయణరావు, 4) యీ రామచంద్రరావు, S/O సూర్యనారాయణరావు 5) యీ నాగేశ్వరరావు, S/O డిటో. 6) యీ జానికమ్మ D/O డిటో.

పై నెంబరు వాది మీపై దావావేసినందున 28–1–1974 తేది ఉదయం 10-30 గంటలకు పై కోర్టువారి యెదుట హాజరయి ఆక్షేపణలున్నయెడల తెలియపరచుకొన వలయును. లేనియెడల మీ పరోక్షమున విచారణ జరుపబడునని యిందుమూలంగా తెలుపడమైనది.

—ఏ. ఎస్. ప్రభాకరరావు,
వాది అడ్వొకేటు.

ఉన్నమాట

(3 పేజి కొరవ)

రాదు; చెయ్యి నొప్పిపుట్టేవరకు జవాబు లేదు.

"ఏమమ్మా! ఇంతసేపటినుండి జవాబులేదు?" అని ఎక్స్ఛేంజిలోని ఆడ ఆపరేటర్ను అడగకుండా వుండలేకపోయాను.

"మాకు మీ నంబరు ఒక్కటేకాదు వుండేది!" అని ఆమె విదిలించి కొట్టింది. పైవాళ్ళను వ్రాసుకోమన్నది; ఇంకేమేమో గొణిగింది.

టెలిఫోను ఎక్స్ఛేంజితో ప్రతి ఒక్కరి అనుభవం ఇదే. ఎంతసేపూ జవాబుండదు, గట్టిగా అడిగితే కోపం; ఆ తర్వాత ఏ నంబరడిగినా-అది ఫ్రీగావున్నా-'ఎంగేజ్డ్' అనే జవాబు వస్తుంది. కావాలని, ప్రతీకారంగా చేసేపని ఇది. ఏమిచెయ్యాలి? ఎవరికి చెప్పుకోవాలి?

ఎక్స్ఛేంజిలో ఆపరేటర్లు తక్కువట; అందువల్ల రెండు మూడు బోర్డుల్లో ఒకరే పనిచేయవలసివస్తుందట. అందువల్ల 'రెస్పాన్స్' ఆలస్యమవుతుందట. మా ఇబ్బంది యిది అని బుద్ధిమంతుడైన ఒక ఆపరేటర్ చెప్పాడు ఈవిధంగా శాంతంగా మర్యాదగా జవాబు చెప్పే వారివల్ల సానుభూతి కలుగుతుంది; అసౌకర్యం టెలిఫోను శాఖవల్లనే అనే అభిప్రాయం ఏర్పడుతుంది కాని పైన వుదహరించిన ఆపరేటరమ్మ వంటి వారి వైఖరి చూచినప్పుడు ఎట్లా వుంటుంది? ఏమనిపిస్తుంది?

సాధారణంగా మగ ఆపరేటర్ల కంటే, ఆడ ఆపరేటర్లు బాగా పనిచేస్తారనిపేరు. అది నిజమే. మొట్టమొదట నెల్లూరు ఎక్స్ఛేంజికి ఆడ ఆపరేటరొచ్చినపుడు, రిసీవర్ ఎత్తుకుంటే వెంటనే నంబరు అడిగే అమె. ఇప్పుడు ఆడవాళ్ళు ఒకరికంటే ఎక్కువమంది వున్నట్లున్నారు. వెంటనే జవాబు చెప్పడమనేది ముతకైపోయింది. మగ వాళ్ళలో కొందరు చాలా మంచివారున్నారు; విద్యుక్తధర్మాన్ని మించి పనిచేసే వాళ్ళున్నారు. ఒకటికి నాలుగుసార్లు నంబరడిగి ఎంగేజ్ అయివుండే సందర్భంలో, వారే గుర్తుపెట్టుకొని పిలిచి ఇస్తారు. నెమ్మదిగా జవాబు చెప్తారు; టెలిఫోను వినియోగదారు తొందరపడి మాట్లాడినా సావధానంగా సమాధానంచెప్తారు అటువంటివారి పేర్లడిగి, రెండు ప్రశంసావాక్యాలు వ్రాస్తే బాగుండుననిపిస్తుంది. అటువంటి వారివల్ల టెలిఫోనుశాఖకు,ప్రభుత్వానికి కీర్తివస్తుంది; ఈ అమ్మబోటివాళ్ళవల్ల చెడ్డపేరు వస్తుంది.

తంతి తపాలాశాఖ ఇదివరలో 'కర్టెసీ వీక్' (మర్యాదవారం) జరిపేది. ఈ వారంవల్ల వీళ్ళు నేర్చుకున్న మర్యాద ఇదేనా అనిపిస్తుంది. ఎవరికైనా చెప్పుకో మనేధైర్యం,సాహసం ఆమెకుపట్టిందంటే, ఆ శాఖ పై అధికార్లంటే ఏరికి ఎంత మాత్రం విలువో అర్థమవుతుంది. టెలిఫోను ఎక్స్ఛేంజితో ప్రజలు విసిగివేసారి పోతున్నారు; కాలాన్ని, ఓపికను వృథా చేసుకోవడమే కాకుండా, పై అమ్మలాంటి ఆపరేటర్ల చేత విదిలింపులకుకూడా గురికావలసి వస్తున్నది. ఇటువంటివారిమీద చర్యతీసుకోమనడం నా వుద్దేశ్యంకాదు; అది పిచ్చుక మీద బ్రహ్మాస్త్రం వేయమన్నట్లుగా వుంటుంది. పబ్లిక్ డ్యూటీని శయశక్తులా చేయవలసినవారిలో ఎంత నిర్బాధ్యత నిర్లక్ష్యము ఏర్పడివున్నాయో తెలిసికోడం వరకు ఈ సాధ్యమ్యాన్ని అన్వయించుకోవాలె. నెల్లూరు టెలిఫోను వినియోగదార్లకు ఈ అవస్థను, అవమానాన్ని తప్పించమని తదధికారులను కోరుతున్నాను. ఆటోమేటిక్ ఎక్స్ఛేంజికి సత్వరం చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

★ ★ ★

ఒక్క నెల్లూరుకుమనేకాదు; చుట్టుప్రక్కలున్న టెలిఫోను ఎక్స్ఛేంజిస్థితికూడా అధ్వాన్నంగానే వుంది. పలెటూళ్ల లైన్లు ఎప్పుడు ఆర్డర్లో వుంటాయో, ఎప్పుడు చెడిపోతాయో భగవంతుడికికూడా తెలియదు. ఎప్పుడడిగినా 'ఔట్ ఆఫ్ ఆర్డర్' అనే జవాబే! ఎందువల్ల ఇవి ఇంత దుస్థితిలో వుంటున్నాయి? ఇంజనీరింగ్ సిబ్బంది కూడా కొరతేనా?

కోవూరు విషయమే తీసుకోండి. నెల్లూరునుండి రెండు లైన్లు వున్నాయట. కోవూరు నంబరు దొరకడంకంటే, ఇతర దేశాలకు కనెక్షను సులభంగా వస్తుందేమో ననిపిస్తుంది. కోవూరు లైన్లకు సంబంధించి రెండే జవాబులు - ఔట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, ఎంగేజ్డ్! కోవూరు నంబరు దొరకడమంటే ప్రపంచవింతల జాబితాలో చేర్చవలసిన వింతే అవుతుంది! నెల్లూరు-కోవూరు మధ్య ట్రాఫిక్ ఎక్కువగానే వుంటుంది. అటువంటప్పుడు ఈ లైన్లను పెంచకూడదా? పెంచే అవకాశంలేదా?

దీనికి సంబంధించి విదారకరమైన ఒక విషయం వినుటంటే - అమధ్య పోస్టల్ శాఖ అత్యున్నతాధికారి నెల్లూరుకు వచ్చినపుడు, ఎం.పి. పట్టాపుండే గౌరవనీయుడైన ఒక డాక్టరు కోవూరు లైన్ల దుస్థితిని గూర్చి చెప్పుకోడానికి ఇంటర్వ్యూ కోరాడట; వీల్లేదంటూ, ఆ అధికారి అతనును ఆ డాక్టరుతో టెలిఫోనులో మాట్లాడట స్వయంగా చెప్పదలచుకున్న విషయాన్ని వ్రాస్తావిస్తే, నన్ను స్తంభం ఎక్కి బాగు చేయమంటారా అని అడిగాడట. అరాకలో ఆ అధికారిచేసిన ఘనకార్యం - కోనమల్ బంగళాకు విహారయాత్ర పోవడమన్నారు! ఉన్నతాధికారే అంత నిర్లక్ష్యంగా, నిర్బాధ్యంగా ప్రవర్తిస్తే, ఒక మామూలుసాదా ఆపరేటర్ పెడసరంగా వుండడంలో ఆశ్చర్యమేముంది? ఈ వారాగ్యవు దేశంలో కాబట్టి ఇటువంటివాళ్ళు ఆటలు సాగుతున్నాయికాని, అభివృద్ధి చెందిన విదేశాల్లో అయితే వూరుకుంటారా? ఇటువంటివి చెప్పుకోడానికే సిగ్గుగా వుంటుంది!

ట్రంక్ కాల్స్ బాధ వుండనేవుంది. మన ఎం. పి. లు టెలిఫోన్ల దుస్థితినిగూర్చి పార్లమెంటులో ప్రస్తావించి ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకరావడం అవసరం.

వేరుశనగ

(4 వ పేజీ కొరవ)

నాటాలి. వరుసకు, వరుసకు మధ్య 40 నుండి 60 సెం.మీ; మొక్కకు, మొక్కకు మధ్య 10 నుండి 20 సెం. మీ. వుండాలి. గుత్తిరకం వేరుసెనగకు అంతకంటె తక్కువస్థలము సరిపోతుంది. తీగరకానికి మాత్రము ఎక్కువస్థలం కావాలి.

వేరుసెనగ విత్తనములను నాగటి చాలులో నాగలికి వెనుకవేయుట, చేతితో గుచ్చుట, విత్తనములనునాటే పనిముట్టును ఉపయోగించుట అమలులో వున్నది.

వేరుసెనగ విత్తనములను 8 సెం. మీ. మించి లోతులో నాటరాదు. 5 నుండి 8 సెం.మీ. లోతులో నాటినప్పుడు మంచి ఫలితములు కనిపించాయి

ఆంధ్రప్రదేశ్లో జనవరినుండి మార్చి వరకు, తమిళనాడులో మే నుండి జూలై వరకు విత్తనము వేయుటకు అనువైన కాలము.

ఆంధ్రప్రదేశ్కు అనువైన వేరుశనగ రకములు

టి.ఎమ్.వి - 2 (గుత్తి రకము). టి. ఎమ్. వి-3 (తీగరకము) అనేసియా మ్యాటెండో (ఒక మోస్తరుగా తీగ వ్యాప్తి చెందేరకము)

పంట పూతమీద వున్నప్పుడు విరిగా నీరుపెట్టితీరాలి. కలుపుమొక్కలు లేకుండా జాగ్రత్తపడాలి.

ఎర్రగొంగళిపురుగునుండి పంటను రక్షించుటకు 0.15 శాతము ఎండోసల్ఫాన్ను ఉపయోగించి, అటుతర్వాత 3 శాతము పెరాథియాన్ను హెక్టారుకు 20 కి. గ్రా. వంతున చల్లాలి.

తెల్లపేనుపురుగులను అరికట్టుటకు 5 శాతము ఫరయోడాన్ ద్రావణమును పిచికారీ చేయాలి. ఈ చీడ పురుగులను అరికట్టుటకు విత్తనములు వల్లు సమయములో 5 శాతము ఎల్డ్రిన్ను హెక్టారుకు 80 నుండి 100 కి. గ్రా. వంతున లేక 1 శాతము లిండేన్ను 40 నుండి 60 కి. గ్రా. వంతున ఉపయోగించుటవలన మంచి ఫలితములు కనిపించాయి.

పూతపూచే సమయంలో మొక్కలపై దాడిచేసే, ఆకులరసమునుపీల్చే పచ్చపుల్లలను అరికట్టుటకు 800 లీటర్లనీటిలో 0.15 శాతము ఫయోడాన్ (35 ఇసి) ను కలిపి పిచికారీ చేయుటవలన మంచి ఫలితములు కనిపించాయి.

వేరుసెనగకు తీవ్రముగా సోకే టిక్కా ఆకు మచ్చతెగులును అరికట్టుటకు డిథేన్ ఎమ్-45, 0.15 శాతము ద్రావణమును పిచికారీచేయుట లేక గంధకము + తామ్ర భస్మములను(90:10శాతములోకలిపి)3లేక 4 పర్యాయములు చల్లుటవలన మంచి ఫలితములు కనిపించాయి. తగిన సస్యపరివర్తన పద్ధతులను అనుసరించుటవలన, అభివృద్ధిచెందిన సేద్యపద్ధతులను అవలంబించుటవలన టిక్కా తెగులును అరికట్టవచ్చును.

తగిన సమయములో-అనగా మొక్కలు పసుపుపచ్చగామారే సమయములోను, ఎక్కువభాగము ఆకులు ఎండిపోయే సమయములోను వేరుసెనగ పంటను త్రవ్వుట సరియైన పద్ధతి. దీనివలన మంచిపంట లభించుటయేగాక గింజలలో ఎక్కువ శాతము నూనె వుంటుంది. సాధారణముగా 90 నుండి 120 రోజులలో వేరుసెనగపంట కోతకు వస్తుంది. చేతితోకాని, దేశవాళీ నాగలితోకాని, పారగుంటకతోకాని వేరుసెనగకాయలను త్రవ్వవచ్చును. పంటను త్రవ్విన తర్వాత ఎండలో ఒకవారము పాటు కాయలను ఎండనీయాలి. వీటిలో తేమ 9 శాతమునకు మించి వుండరాదు. నిలువవుంచుటకు పనికివచ్చే కాయలలో 5 శాతమునకు మించి తేమవుండరాదు.

పైగుల్ల వలచిన కాయలలోని విత్తనములు బాగా మొలకెత్తుతాయి.

సాధారణముగా వేరుసెనగపంట విత్తనపు రకము, వాతావరణము, అవలంబించే వ్యవసాయ పద్ధతులపై ఆధారపడి వుంటుంది. కాని తగిన వర్షపాతముపుంటే, పంట బాగున్నప్పుడు హెక్టారుకు సాధారణముగా 15 నుండి 20 క్వి. పంట పండుతుంది. నీటి పారుదల వసతి వున్నచోట హెక్టారుకు 30 నుండి 35 క్విం. వ ఐజాడా పండించవచ్చును.

[ఐ. సి. ఏ. ఆర్]

పొట్లకాయ

(4 వ పేజి కొరవ)

వేయుట ప్రారంభించిన వెంటనే మొదటిసారిగా ఎరువులను — ఒక్కొక్క గోతికి సుమారు 50 గ్రా. మిశ్రమము వంతున నత్రజని, భాస్వరము, పొటాష్ ఎరువులను 1:2:0.5 నిష్పత్తిలో వేయాలి. ఎరువులను వేసిన తరువాత పాదులకు తడుముగా నీరు పెట్టడంమంచిది. రెండుమీటర్ల ఎత్తువరకూ పెరిగిన పొట్లతీగెలను గడకర్రలను ఆధారముగా ఇచ్చి అవి పందిరిపైకి ప్రాకేట్లు చేయాలి. పిందెల చివరి భాగమున చిన్నదైన ఒక చిన్నరాయిని వ్రేలాడగట్టాలి. ఈ విధముగా చేయుటవలన పొట్లకాయలు నిటారుగా పెరుగుతాయి.

సాధారణముగా పండించే పొట్లరకములు విత్తనములను నాటిన 3 నెలల తరువాత కాపుకువస్తాయి. ఆరోగ్యవంతమైన, ఎక్కువ తీగెలువేసిన మొక్క సాధారణ పరిస్థితులలో మొక్క 1 కి కనీసం రెండు డజనుల కాయలు, వేసవికాలములో 50 నుండి 55 కాయలు కాస్తుంది. ఆ వృద్ధి కోసిన లేతపొట్లకాయలు బరువుగా, ఎక్కువ రసముతో వుంటాయి. బాగా ముదిరిన కాయలు ఎక్కువ పీచుతో తేలికగా వుంటాయి.

పొట్లకాయలు 98 శాతము మనకు ఆహారముగా ఉపయోగపడుతుంది. మిగిలిన 2 శాతము గింజల రూపములో వృథా పోతుంది. పొట్లకాయలో 94.6 గ్రా. తేమ, 0.5 గ్రా. పోషకపదార్థములు, 0.3 గ్రా. క్రొవ్వుపదార్థములు, 0.5 గ్రా. ఖనిజలవణములు, 0.8 గ్రా. పీచుపదార్థము, 3.3 గ్రా. పిండిపదార్థములు వుంటాయి. దీనిలోని కెలోరీల విలువ 18 వరకు వుంటుంది. పొట్లకాయలో 'ఎ' విటమిను 160 ఐయు ఎక్కువగా వుంటుంది.

సంస్కార

(9 వ పేజీ కొరవ)

ధానం జీవితానుభవంలో పొందగల్గరాడు.

ఆదార్యలో ఆ మానసిక పరివర్తన వ్యక్తిగతమైందికాదు;శాస్త్రీయ గ్రంథాలకు, నిజజీవితంలోని వైరుధ్యాన్నీ, మానవతా దృష్టికీ ఉన్నదూరాన్ని సంకేతపరచేది. అలాగే ఆదార్య చంద్రి సంబంధాన్నికూడా లౌకికంగా అర్థంచేసుకోకూడదు దర్శకుడు కానేదైతే చెప్పదలచుకున్నాడో ఆ అభిప్రాయానికి ప్రతీకగా చొప్పించిన సంఘటన అది. కాబట్టి అది కథలో అనౌచిత్యం అన్నేప్రశ్నరాదు. ఈ చిత్రం కథా ప్రాధాన్యత కలదికాదు; పాత్రల మానసిక చిత్రీకరణమీద ఆధారపడిందికాదు. అందువల్ల అందులో సంఘటనలకు, పాత్రల చిత్తవృత్తులకు ప్రాముఖ్యత వుండనుకోకూడదు. శాస్త్ర గ్రంథాలకు, నిజజీవితానికి మధ్య సంఘర్షణ ఇతివృత్తం. ఈదృష్టితో చూస్తే పై సంఘటన అనౌచిత్యం అనిపించదు.

చివరన ఒక్కమాట చెప్పాలని ఉంది. 'సంస్కార' లాంటి చిత్రాన్ని తెలుగులో నిర్మించే దమ్ములు మన నిర్మాతలకు లేకపోవచ్చు. అమాటకొస్తే వరాలికే తెలుగు పరిశ్రమమీద నమ్మకంలేదు. కానీ తక్కువ ఖర్చుతో 'సంస్కార'ను తెలుగులోకి డబ్ చేసి ఎవరైనా పుణ్యం కట్టుకోకూడదా?

చిత్రజగత్

(9వ పేజీ కొరవ)

త్రవు రజనీకాంతరావు.

ఊపులతో, విరుపులతో ప్రేక్షకులకు మత్తెక్కించే చౌకబారు నాట్యాలను మన సినిమా ఉద్ధరిస్తుంటే మనం అదే గొప్ప నాట్యకళ అనినమ్ముతున్నాం. కొంతకాలానికి అసలు నాట్యమంటే నగ్న ప్రదర్శనమే అనే అభిప్రాయం జనంలో పాతుకపోతుందేమో! ఈ వాతావరణంలో వెంపటి చినసత్యంలాంటి నాట్యాచార్యులు ప్రేక్షకుల్లో సదభిరుచులను నింపడానికి కృషి చేస్తున్నారు. ఆయన కూచిపూడి నాట్యసంస్థ ఎందరెందరో ఉత్తమ కళాకారులను తయారుచేస్తోంది. ఆయన చేస్తున్న సేవ నిరాటంకదగింది. ఆ కృషికి తగిన ప్రోత్సాహం ఇస్తున్న 'కళాసాగర్' అభినందనీయసంస్థ.

'గీత' తర్వాత..

'గీత' బాగా ఆకర్షించింది; హిట్గా ఉందన్న పేరు తెచ్చుకుంది. ఆ చిత్రాన్ని తీసిన దేవదాస్ ప్రేమాలయ మూవీస్ పేరుమీద మరొక సాంఘిక చిత్రం నిర్మిస్తున్నారు. నెల్లూరు యువకుడు సి. శ్రీనివాసరెడ్డి దర్శకత్వం వహిస్తున్న ఈ చిత్రంలో ఎస్వీరంగారావు, నాగభూషణం, రామ్మోహన్, రాజశ్రీ, వై విజయ, విజయభాను, రాయాదేవి నటిస్తున్నారు. 'గీత' హీరో ప్రసాద్బాబు హీరో. ఇటీవల కొసరాజు రాసిన 'ఉంగరాల జుట్టువోడా' అనే పాట సుశీలపాడగా, శంకర్ సంగీత దర్శకత్వంలో రికార్డ్ చేశారు. నిర్మాతలు వి. శేషరాయుడు, కె. ప్రభాకర్.

2 తేది కోటలో మంత్రి శ్రీ దేవానందరావు సభలో ఉపన్యసిస్తున్న శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి, మంత్రి, వారి సతీమణి వేదికపైన వున్నారు.

జిల్లావార్తలు

[5వ పేజీ తరువాయి]

తక్కినది ఎక్కువధరపెట్టి కొనుక్కోవల సిందే. బస్తీల్లో ఇంతమాత్రం సౌకర్య మైనావుంది, పల్లెలది అధోగతే. గ్రామానికి ఇంత యిస్తున్నారు; అది సగం తీసుకునే దాకే బ్లాక్ కుపోతుంది; తక్కినది గ్రామ ములో నోరుగలిగినవాళ్లకే అందుతుంది. సామాన్యుడికి చక్కెర అపురూపమైన పదార్థమే.

పండగలొచ్చినపుడు చక్కెర ఖర్చు కొంత ఎక్కువ వుంటుంది. పప్పుపాయస మైనా చేసుకుంటారు. సంక్రాంతి అయితే పిండివంటలు అనివార్యం. అటువంటి సందర్భాలలో పూర్వం కార్డుకు ఒకటి రెండు కిలోలు ఎక్కువ యిచ్చే వారు; అప్పుడు కంట్రోలుధరకు, మార్కెట్ ధరకుమధ్య అందుబాటుకాని తేడావుండేది కాదు. కాని ఇప్పుడు పండగలకు ప్రత్యేక కోటా లేకుండాపోతే పోయింది, అసలు కోటాలోకూడా కోత పెడుతున్నారు విజయ దశమికి ప్రతికార్డుకు ఒకకిలో తగ్గించారు. ఇప్పుడు సంక్రాంతికి 1/2 కిలో కోత పెట్టారు. ఏమంటే ఫుడ్ కార్పొరేషన్లో చక్కెర తగినంత స్టాకులేదట అందువల్ల నెల్లూరుబస్తీలోని డీలర్లందరికీకూడా సర ఫరాకాలేదట; 93 మంది డీలర్లుంటే నిన్నటి వరకు (8 తేదివరకు) 40 మందికిమాత్రమే పంపకమైందట. ఇక గ్రామాలకేమి యిచ్చి వుంటారు?

ముఖ్యమైనపండగలకు, ముందే తగి నంత స్టాకు ఎందుకు తెప్పించరో తెలి యదు. కనీసం ఒక్కకిలో అయినా ఎక్కువ యివ్వడానికి ఎందుకు ప్రయత్నించరో అర్థంకాదు. మార్కెట్లో కిలో రూ. 4-20 లట. కంట్రోలుధర రూ. 2-15 మార్కె ట్లో కొని వాడుకోవడం పేదవాడికి, మధ్యతరగతివాడికి ఎంతబరువో, బాధో ఆలోచించడంలేదు. కొనకుండా జరగదు; కొంటే భారం. ఈ పరిస్థితుల్లో ప్రజలు, ముఖ్యంగా నిర్ణీతమైన ఆదాయాలుగల వారు, దివాలాతీస్తున్నారు. ప్రతివస్తువు పంపకాన్ని ప్రభుత్వం హస్తగతం చేసు కొని కసాయివాడికి అప్పచెప్పినట్లు ప్రజ లను వ్యాపారికో, పారిశ్రామికుడికో అప్ప చెప్తున్నది. ప్రజలను దీనహీనులకు గురి చేస్తున్నది. ఈ దుర్భరపరిస్థితులను ఎంత కాలం సహించగలరు?

చక్కెర కంట్రోలు తొలగిస్తే కరువుపో తుంది: ధర తగ్గుతుంది. వెంగళరావుగారు ఈపుణ్యంకూడా కట్టుకోకూడదా?

కలెక్టరుగారు జిల్లాలో చక్కెర పంప కాన్ని ఒకసారి పరిశీలించడం సమీక్షించ డం అవసరం.

ఇందుకూరుపేటలో గోవా రైతులు

50 మందిగల గోవా రైతుల—అధికార్ల బృందం కొంత మొన్న 6తేది ఇందుకూరు పేట సమితికివచ్చింది. దేశములోని వివిధ ప్రాంతాల వ్యవసాయ పరిస్థితులు, సాగుపద్ధ తులు, నీటివసతులను గూర్చి తెలుసుకోడా నికి వుద్దేశించింది ఈ యాత్ర. జావారి ఫెర్టి లైజర్ కంపెనీ ఏర్పాటుచేసిన పర్యటన.

బి. డి. ఓ. శ్రీ సుందరరామయ్య, సమితి ఉపాధ్యక్షుడు శ్రీ గునుపాటి సుబ్బ రామరెడ్డి. డి. పి. ఆర్. ఓ. శ్రీ పెంచ లయ్య ప్రభృతులు కర్షకబృందానికి స్వాగ తమిచ్చారు. సమితి వ్యవసాయాన్నిగూర్చి సుందరరామయ్య వివరించారు. సమితిలో 2075 ఫిల్టర్ పాయింట్లక్రింద 17000 ఎక రాల ఎడకారు సాగవుతుందని చెప్పారు. ఫిల్టర్ పాయింటు ఎట్లావేసేది ప్రత్యక్షంగా వేసిచూపించారు. ఈ బృందం శ్రీ గును పాటి సుందరరామరెడ్డి పొలంచూచారు.

ఈ బృందంవారు గోవా పరిస్థితులను వివరిస్తూ; గోవాలో మొత్తం సాగుక్రింద వున్న భూమి 45000 (18 వేల హెక్టార్లు) ఎకరాలేనని; అందులో 35 వేల ఎకరాలు కాల్వలక్రింద సాగవుతుందని; 100 ఫిల్టర్ పాయింట్లు వున్నాయని చెప్పారు. నూరు అడుగులకుమించి లోతుకుపోతేకాని ఫిల్టర్ పాయింటుకు నీళ్లుపడవని, అవీ రెండు మాసాలపాటే వుంటాయని చెప్పారు.

ఈ బృందంతర్వాత ఎక్కడికిపోయిందో తెలియదు. డి. పి. ఆర్. ఓ. గారి 'ప్రెస్ రిలీజ్' వార్తతప్ప ఈబృందం రాకసంగతి కూడా తెలియదు.

మంత్రి దేవానందరావు

టూరిజం మంత్రి శ్రీ దేవానందరావు సతీసమేతంగా 2 తేది గూడూరు ప్రాం తాన్ని సందర్శించారు.

వారి పర్యటనలో ముఖ్యమైన కార్య క్రమం విద్యానగర్ స్టేట్ బ్యాంక్ బ్రాంచికి ప్రారంభోత్సవం. ఇంతవరకు ఇది సబ్ ఆఫీసుగావుండేది. ఈ సందర్భంలో ఏర్పా టైన పెద్దసభకు శ్రీ ఆర్. యల్. రెడ్డి అధ్యక్షతవహించారు. గూడూరు బ్రాంచి మేనేజరు శ్రీ కె. రఘునాథరావు స్వాగతం చెప్పారు.

శ్రీ ఆర్.ఎల్.రెడ్డి మాట్లాడుతూ విద్యా సేవాసంస్థలవలెనే ఈ స్టేట్ బ్యాంకు అభి వృద్ధికికూడా పద్మశ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డిగారే కారకులన్నారు. వారివల్ల ఈ ప్రాంతానికే చిరయశస్సు లభించిందని చెప్పారు. బాల కృష్ణారెడ్డిగారు పరిపన్నులమాల, చెండు లతో మంత్రిగారిని సత్కరించారు. బాల కృష్ణారెడ్డి, నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి గారలు ఈబ్యాంచి ఆ ప్రాంతానికిచేస్తున్న గణనీయమైన సేవను, గూడూరు ఏజంటు రఘునాథరావుగారి కార్యదక్షతను ప్రశం సిస్తూ ప్రసంగించారు. మంత్రిగారు దారిద్ర్యంమీద ప్రధాని జరుపుతున్న పోరా టంలో స్టేట్ బ్యాంకిల సముచితపాత్రను గూర్చి చెప్తూ; అట్టివి బ్రాంచి ప్రజలు బాగోగులకు పాత్రమైనందుకు తన హర్షాన్ని వెలిబుచ్చారు. విద్యానగర్ బ్రాంచి ఏజంటు శ్రీ ఎ. ప్రభాకర్ వందన సమర్పణం చేశారు.

ఈ ప్రారంభోత్సవ సందర్భంలో తటస్థపడిన బాలకృష్ణారెడ్డి – ఎమ్. సి. గారలు కుశలప్రశ్నలు వేసుకున్నారట. లాంఛనమైనా విశేషమేమరి!

* * *

అంతకుముందు మంత్రిబృందం సముద్ర తీరానవున్న తూపిలిపాళెం రాగా సర్ పంచులు శ్రీ ఎరగాలిపల్లి కృష్ణారెడ్డి (వాం ముతు), శ్రీ బి. వి. రమణారెడ్డి (గం'కు పాలెం) స్వాగతమిచ్చారు. గ్రహాణా ఉ తదితర పర్వదినాలలో సముద్రస్నానాని కొచ్చేవారికి చక్కటి సంతృప్తి అ, స్నానమట్టాలు ఏర్పాటు చేయవలసిందని: దీనిని జిల్లాలో ప్రధానమైన టూరిస్టుగా అభివృద్ధిచేసే అవకాశమున్నదని సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి మంత్రికి నివేదించారు – ఎం. ఎల్. ఎ. నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి నివేదికపైననే తూపిలిపాళెం చూడడానికి వచ్చానన్నారు మంత్రి.

దేవానందరావు భార్యా సమేతంగా వాకాడుకుపోయి ఎం. పి. శ్రీ జనార్దనరెడ్డి ఉపాహారాన్ని సేవించారు.

-మరికొన్ని వార్తలు 7వ పేజీలో

రామదాస్ అయ్యంగార్

(3వ పేజీ తరువాయి)

గ్రంథపరిశోధన, విశిష్టపద వ్యాఖ్యాను సంధానము, చతురతరెస్సగా సమాకర్షింప గలవు. పునః పునః శాస్త్రిగారిని ప్రమాణీ కరించుకొని వీరు వ్రాసిన వ్యాసాదికము లను వీరి గురుభక్తిని, శేముషిని ప్రకాశింప జేయుచున్నవి.

వీరి జననము 8-2-1891 విక్రుతి పుష్య బహుళ అమావాస్య. సహస్ర పూర్ణిమలు చూచిన నిండు జీవితము. నెల్లూరిలో అర్థ శతాబ్దిపాటు విద్యార్థులు వి.ఆర్.హైస్కూలు కాలేజిలలో వీరికథ దేశచరిత్ర, సంస్కృ తమునభ్యసించినారు. అధ్యాపకులలో ధారా వాహికముగా నుపన్యసించుకొని పోవు పద్ధతి కొందరిది. ఆ మార్గమునకు చక్కటి నిదర్శనము ప్రసిద్ధ ఆచార్యులు శ్రీమామిడి పూడి వెంకటరంగయ్యగారు. సంపూర్ణ ముగా విషయ సంగ్రహణము గావించి గంటల తరబడి ఉపన్యసించి విద్యార్థుల నుత్తేజపరచుచు బోధగావించుమార్గమిది. నిలిపినిలిపి మాటాడి విశేషార్థమును మిత వచస్సులో పటిష్ఠముచేసి నెమ్మదిగా విద్యార్థి మనస్సులో దిగవేయుట మరొక పద్ధతి. ఈ తరహావారు శ్రీ అయ్యంగారు. నేనుకూడ వారివద్ద హైస్కూలు తరగతు లలో చదువుట యేర్పడినది. బోధించినది అట్టే మనసున నాటుకొనిపోవునట్లు చెప్ప గల సామర్థ్యము వారిది.

వారి వాదోపవాద కౌశలము నకు షుమారు ఏబదేండ్ల క్రితము పురసాధ ములో జరిగిన శాస్త్రచర్చా సన్నివేశము ఇంకను నాస్మరణలోనున్నది. 'వేదారణ్య పంచానన' ఇత్యాదిబిరుదాంకితులు, అఖండ జ్యోతిష్జ్ఞాననిధులు శ్రీ విక్రాలరామచంద్రా చార్యులు వారితో ముప్పదేండ్ల వయస్సు వున్న శ్రీ రామదాసుగారు రెండుమూడు రోజులు గొప్పసభలో వాదముచేయుట జరి గినది. "భీష్మునికి వివాహమైనదా, లేదా?" అన్న విషయముపై వివాదోపవత్తంతో, పరస్పర విరుద్ధములైన అర్థ నిర్వచనము లతో గంటలతరబడి ఉపన్యాసములుసాగి నవి. "అయ్యంగారువారు చిలుకపలుకులు పలికిరి" అన్నారు శ్రీ విక్రాలవారు. బహుశా ఇందులో గురువు రైన శాస్త్రిగారివలన తెలుసుకొని ప్రమాణవాక్యములనుద్ధరించు చున్నారన్న ఎత్తిపొడుపు ఉన్నదను కొన్నారో యేమో. అప్పటికప్పుడే 'ఆ చిలుకయే ఇంకను కొన్ని పలుకులు పలుకు చున్నది' అని రామదాసుగారు అందుకొని జవాబు చెప్పదొడంగిరి. అట్టి సభలే నేడు కానరావు.

శాస్త్రిగారు స్థాపించిన ఆంధ్రభాషాభి మాని సమాజమువారు శాస్త్రిగారి నాటకము లనే ప్రదర్శించు నియమము పెట్టుకొని ఏటేటా ప్రదర్శనములు గావించుచుండిరి. శాస్త్రిగారే స్వయముగా నటులకు శిక్షణ యొసంగి రంగస్థలమున ప్రవేశపెట్టు చుండిరి. దొరస్వామి అయ్యంగారు, రంగ స్వామి అయ్యంగారు, రామదాసు అయ్యం గారు, ముఖ్యముగా శాస్త్రిగారి శిష్యులై ప్రధానపాత్రలను ధరించుచుండిరి. రామ దాసుగారు కణ్వుడు, దుష్యంతుడు, ఒంటే, చెరువుశాస్త్రి, పసిరాజా, ... ముఖ్యముగా ... నిర్వహించుచుండిరి. ఆ పాత్రలకే ఆ మనుష్యులు అంకితమైపోయినట్లు జనులు గొప్పగా తలచిరి. నటులుగాకూడ రామదాసు పేరుగన్న వ్యక్తి.

అంతకన్న విశేషము, నాటకప్రదర్శన ములగూర్చి అయ్యంగారువారు 'రసలుబ్ధుడు' అన్న కలముపేరుతో స్థానికపత్రికలలో సమీక్షలు ప్రకటించుచూవచ్చిరి. ఏ నాటక సభ ఏ ప్రదర్శనము నెల్లూరులో గావించి ననూ మరునాడు పత్రికలలో రసలుబ్ధుని సమీక్షలు పడవలసినదే. 'హైందవ రం' 'ఏలూరు' నాటక సమాజములు యడవల్లి సూర్యనారాయణ, స్థానం నరసింహారావు మున్నగు ప్రసిద్ధనటులతో 'సారంగధర' 'సావిత్రి' 'రోషనార' 'శాకుంతలము' మున్నగు అనేకనాటకాలు ప్రదర్శించుట వాటన్నింటిని రసలుబ్ధుడు సమీక్షించుట ఆ తరము వారికింకనూ జ్ఞాపకముండ వచ్చును. రసలుబ్ధుని ప్రశంసను శిరో ధార్యముగా గ్రహించి హర్షించినవారు శ్రీ స్థానం. ఆ సమీక్షలలో ప్రశంసకన్నా అభిశంసన మెక్కువయని, పరుషపదము కటుత్వము అధికమని వరితపించినవారు లేకపోలేదు. ప్రతివాదములకు అవకాశము కలిగెడిది. అత్యంతము గుణమున్నదేకాని రామదాసుగారి కలము ప్రశంసింప నేర దిది కావునే ఆ పారుష్యమునకు కారణము గావచ్చును.

కాలేజిలో వారుపాధ్యాయ పదవిని విర మించిన పిదపనే గ్రంథరచనకు వారికి వ్యవధానము కల్గినది. కానుచేర్చిన, నేర్చిన సాహిత్య విషయమంతయు నాటకవ్యాఖ్య లలో సంపుటీకరించుటకు వలను పడినది. శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు అధ్యక్షులుగా నున్న సాహిత్య అకాడమీ ఆ నాటకరాజ ములకు అయ్యంగారు వ్రాసిన వ్యాఖ్యను ప్రచురించు భారము స్వీకరించినందున అవి వెలుగులోనికి వచ్చుటకు ఆ సాహిత్య జ్యోతి దేశమంతట ప్రకాశించుటకు అవ కాశ మేర్పడినది.

కవి జయంతులలో శ్రీ అయ్యంగారు వారు సన్మానములు స్వీకరించియున్నారు. శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారు జరుపు తిక్కనజయంతి సభలో నొకమారు బహు మతి నందుకొన్నారు. ఇటీవల శ్రీ వై. వి. రెడ్డిగారు నెలకొల్పిన శ్రీనాథ జయంతి మొదటిసభలో మహాపండితులు శ్రీ దివా కర్ల వేంకటావధానిగారధ్యక్షింపగా శ్రీ రామదాసుగారు బహూకృతి నందుకున్నారు.

వారి పూర్వవిద్యార్థులకు వారొక మరువ రాని వ్యక్తి నేను, మా అన్నదమ్ములంద రము వారి వద్ద చదువుకొన్నవారమే. అయితే, ఇప్పటి విద్యావిధానములో గురు శిష్య సన్నిహితత్వము అల్పాల్పము. అట్టి యెడను వారికి నామీద వాత్సల్యమనల్ప ముగా నుండినది. నా రఘువంశము ప్రక టితమైన వెనుక వారికొక ప్రతి సమర్పిం చితిని. అది వారివద్ద కొంతకాలముండి యుండినది. కొన్ని నెలల క్రిందట వారు నాకు వ్రాసినలేఖ నన్ను ఆశ్చర్యచకితుని చేసినది. ఆలేఖ యిది—

"అయుష్మంతున కనేకాశీర్వచనంబులు. ఇటీవల ఆంధ్ర రఘువును పెక్కుసర్గలు చదివితిని. పద్యమునుండి పద్యమునకు, పుటనుండి పుటకు, కథాంశమునుండి కథాంశమునకు పరిత్యక్తోత్సాహలము ఆక లేక చదువులువారుచున. కుమారస్యందు ఆస్థానివాదో, సద్వృత్తదో ఆ కాళిదాసు గుణము అప్పన్నపంతుల అభిజనంపు స్వం హ్యమును అవేశించి నిజకృతిని స్వంత ముగా తెనుగుచేసి పొయినారని తోచు చున్నది. మహారచన. గొప్ప Epic అనే అనేకాశీర్వచనములు."

అమూల్యమైన వారి యీ ప్రశంసనే నా కవిత చరితార్థమైనదని భావించుకొను చున్నాను. శ్రీ రామదాసు అయ్యంగారు వారి కీర్తిమూర్తికివే నా నివాళులు.

మా హరి

మా హరి తొమ్మిదేళ్ళు అనామ్యత్నిపు పాలైంది. తన విశ్వాసపాత్రమైన సేవతో, విన్యాసకౌశలంతో, సాధు స్వభావంతో మా ఇంటికి ఎన్నేళ్లపాటు కంటికి రెప్పవలె రక్షణకాస్చి, మా హృదయాల్లో చెరగని ముద్రవేసి అనువులుబాసింది.

హరి అల్సేషియన్ కుక్క. అల్లూరు— శ్రీ కాటంరెడ్డి ఆదినారాయణరెడ్డి ముద్దుగా దాచి, ముద్దుగా నామకరణంచేసి, మాకు అప్పగించారు. ఎన్నో కవచేయు, గాయ పరచలేదు. రక్తం చూడలేదు; కేవలం అరుపుతో అరుపుతో తనధర్మాన్ని ... రితంగా ఆచరిస్తూ నిర్వర్తించింది.

హరి ఋణం తీర్చుకోలేనిది. జంతువైనా మాకు ఎంతో ఆప్తమైంది. ఆ అమూల్య ఆప్తమిత్రునికిదే మా కన్నీటి కృతజ్ఞత.

—శ్రీరామమూర్తి,
(జమీన్ రైతు)

శ్రీ విజయ ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్

నెల్లూరు,

బెనిఫిట్ సేవింగ్స్ స్కీము

26-వ డ్రా 31-12-73

1176 యూ. జయవెంకటేశ్వర్లు, నెల్లూరు
637 పి. హెచ్. రామమూర్తి, మద్రాసు
199 రాచమడుగు గురునాథం,
నాయుడుపేట.
1491 వలివాడి కన్నయ్య, నెల్లూరు.
887 జన్నమూరి సుబ్బరాయుడు,
కనిగిరితాలూకా.

నూజివీడు డి. ము. కోర్టులో
ఓ. ఎస్. నెం 266/73

డిప్యూటీ చీఫ్ అకౌంటెంటు, రెవెన్యూ ఆఫీసు, నూజివీడు. —వాది.
కూరపాటి శేషన్నాది —ప్రతివాది.

ప్రతివాది వాడుకొన్న కరెంటుబాపతు కట్టవలసిన మొత్తమునకు దావా దాఖలు చేయగా ప్రతివాది 30-1-74 తేదిన హాజరై ఆక్షేపణలుతెల్పుకోవలెను. లేనిచో పరోక్షముంచు తీర్మానం చేయబడును.

—గొట్టిపాటి శేషగిరావు,
వాదితరపు అడ్వొకేటు.

రైతుసోదరులకు సంక్రాంతి శుభాకాంక్షలు

ఎసిసి పుష్కల్ ఫెర్టిలైజర్

(నూతన గ్రాన్యులేటెడ్ రసాయనిక ఎరువు)

18-18-9

వరి, సజ్జ, మిరప మరియు అన్ని పైర్లకు
కావలసిన మంచి ఎరువు

—పంపిణీదారులు—

1) యడ్లపల్లి గోవిందశెట్టి - నెల్లూరు.
2) నరేంద్ర ఫెర్టిలైజర్స్ - కావలి.
3) గోపాల్స్ ఆగ్రో సర్వీస్ సెంటర్ - కావలి.
4) పెండ్యాల సుబ్బారావు, నేరేళ్ళ జాలరావు అండ్ కంపెని - కావలి.
5) జె. సి. సుబ్బానాయుడు - కలిగిరి.

సంక్రాంతి మీకు సర్వశుభములు చేకూర్చుగాక!

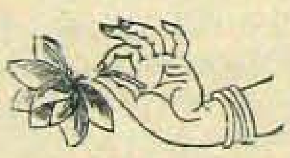

శ్రీ బృందావన్ హోటల్

హైదరాబాదు 500001

Grams : **BRINDAVAN**

PHONES : 44581 (5 Lines)
40176 (3 Lines)

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at The Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore A. P.